

Beste Hans,
 Hartelijke gefeliciteerd
 met je benoeming tot
 staatssecretaris mijnbouw.

Ik wens je namens
 Energie-Nederland heel
 veel succes!

Graag zou ik spoedig
 (hernieuwd) kennismaken.
 Hiervoor kan er contact
 opgenomen worden met
 de secretariaat via

5.1.2.e

Hartelijke groet
 Cora van Nieuwehuizen
 namens Energie-Nederland.

Van harte gefeliciteerd met je benoeming.
 Pittige klus aan jou toevertrouwd. We zullen je graag
 behulpzaam zijn.
 Hartelijke groet,
 Mariëtte Hamer,
 voorzitter SER

Beste Rob,

Harlelyce gefeliciteerd met je
benoeming tot minister van Klimaat
& Energie. Ik wens je namens
Energie - Nederland heel veel
succes. Graag zou ik spoedig
(herrieuwd) kennismaken,
hiervoor kan een contact opgenomen
worden met de secretariaat.

5.1.2.e

Conrad Nieuwenhuizen / ^{Energie}Nederland

Bedankbriefje
namens mk&E

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 17 januari 2022 12:12
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Fwd: integriteitsbeleid gewezen bewindspersonen
Bijlagen: antwoorden-op-kamervragen-aftreden-ienw.pdf;
 Integriteitsbeleid_gewezen_bewindspersonen.pdf

Mag ik een print van deze stukken?

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Datum: 14 januari 2022 om 17:30:31 CET
Aan: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Kopie: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: integriteitsbeleid gewezen bewindspersonen

Ha 5.1.2.e ,

Hierbij nog de gevraagde info mbt integriteitsbeleid gewezen bewindspersonen.

Bijgaande de kamerbrief. Kern: bevat voorstellen mbt :

- verbreding lobbyverbod tot aanpalende beleidsterreinen andere dep. waarmee bwp tijdens ambt actieve bemoeienis heeft gehad, SG kan ontheffing verlenen, onafhankelijke commissie kan hierover adviseren, geldt eerste twee jaar. Betekent dat bwp niet vanuit een bedrijf, semipublieke organisatie of een lobbyorganisatie kan optreden als lobbyist o.i.d. in zakelijke contacten. Voor medewerkers betekent dit dat zij vanuit hun ambtelijk functioneren geen zakelijke contacten in welke vorm dan ook onderhouden gedurende twee jaar na aftreden. Het betreft geen verbod op het aanvaarden van de functie, maar hij/zij mag geen contacten hebben met eigen dep. of ander dep. voor zover het gaat om een aanpalend beleidsterrein.
- introductie draaideurverbod: eerste twee jaar niet in dienst van voormalige ministerie
- afkoelperiode met verplicht advies: voor aanvaarden vervolgfunctie in eerste twee jaar eerst advies vragen aan onafhankelijke commissie.

Specifiek m.b.t. positie Cora van Nieuwenhuizen zie bijgevoegde kamervragen, specifiek vraag 5 in laatste set:

"5) Betekent dit derhalve dat ambtenaren van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat op grond van het lobbyverbod in de twee jaar na 24 januari 2021 geen contact mogen hebben met oud minister Van Nieuwenhuizen als lobbyist?[3]

Gedurende de periode dat, na het aan de heer Wiebes verleende ontslag, nog niet is voorzien in de benoeming van een nieuwe Minister van Economische Zaken en Klimaat is oud-minister Van Nieuwenhuizen belast geweest met het beheer van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Een dergelijke voorziening was in staatsrechtelijke

zin noodzakelijk, teneinde te voorkomen dat er geen ministeriele verantwoordelijkheid zou bestaan voor het overheidshandelen gedurende een periode waarin een minister, belast met de leiding van het departement, is teruggetreden, en nog geen opvolger is aangetreden.

Oud-minister Van Nieuwenhuizen heeft het beheer gevoerd over het ministerie van EZK gedurende 5 dagen (inclusief een weekend). In deze periode heeft zij geen ambtelijke contacten opgebouwd. Zij heeft een beperkt aantal stukken afgedaan. De regeling inzake het lobbyverbod kent tekstueel geen onderscheid naar de aard en duur van het ministerschap, maar spreekt over aanvaardbaarheid voor 'hun ministerie', en biedt de mogelijkheid tot afwijking voor het desbetreffende ministerie. Bij de totstandkoming is als doel van het beleid omschreven te voorkomen dat aftredende of afgetreden bewindslieden kennis en positie uit de eerdere hoedanigheid als bewindspersoon op onwenselijke wijze benutten voor de belangen van een organisatie waar zij na het aftreden in dienst zijn getreden. De regeling dient in het licht van dit doel te worden toegepast".

Deze voorstellen in de kamerbrief moeten nog in wetgeving worden gevat (wordt overgelaten aan nieuwe kabinet), waaronder taken en bevoegdheden van de onafhankelijke commissie, deze is er dus nog niet.

In de MR is aangegeven dat de wettelijke implementatie van het kader nog de nodige tijd zal vergen, maar dat de inhoud van de maatregelen al wel hun werking zullen hebben voor de huidige bewindspersonen (aftreden min van Nieuwenhuizen is van daarvoor).

In de brief zelf staat dat de verbreding van het lobbyverbod direct van kracht is, maar dat dat niet geldt voor het draaideurverbod en de afkoelperiode met adviesverplichting, dat moet eerst in wetgeving gegoten.

Groet! 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 31 oktober 2022 16:18
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: integriteitsbeleid gewezen bewindspersonen

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 26 januari 2022 19:18
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Fwd: integriteitsbeleid gewezen bewindspersonen

Ha 5.1.2.e , zie hieronder antwoord van bzk op vraag wanneer adviescommissie er zou kunnen zijn. Korte antwoord is medio 2023.

Gr 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minbzk.nl>
Datum: 26 januari 2022 om 16:56:34 CET
Aan: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: FW: integriteitsbeleid gewezen bewindspersonen

Ha 5.1.2.e

- We zijn bezig met het voorbereiden van de wetgeving die uit deze TK-brief voortvloeit.
- Planning is voor a.s. zomer het wetsvoorstel in de MR. In dat wetsvoorstel worden zowel afkoelperiode en draaideurverbod, als ook de onafhankelijke advisering geregeld. Zoals in de TK-brief staat, is het voornemen om die adviestaak onder te brengen bij het nieuwe Adviescollege rechtspositie politieke ambtsdragers. Dat college gaat binnenkort starten. Maar voordat dit Adviescollege ook kan adviseren over vervolgfuncties oud-bewindspersonen, moet eerst de wet worden gewijzigd – het is immers een uitbreiding van hun oorspronkelijke wettelijke taak. Die uitbreiding zit dus in dat wetsvoorstel dat we voor de a.s. zomer in de MR willen hebben.
- Vervolgens hopen we dat het wetsvoorstel medio 2023 in werking treedt, inclusief de onafhankelijke advisering over vervolgfuncties oud-bewindspersonen door het Adviescollege.

Kun je hiermee uit de voeten?

Met groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 19 januari 2022 21:30

Aan: 5.1.2.e @minbzk.nl>

Onderwerp: FW: integriteitsbeleid gewezen bewindspersonen

Ha 5.1.2.e

Gaat om deze kamerbrief.

Bevat voorstellen mbt :

- verbreding lobbyverbod tot aanpalende beleidsterreinen andere dep. waarmee bwp tijdens ambt actieve bemoeienis heeft gehad, SG kan ontheffing verlenen, onafhankelijke commissie kan hierover adviseren, geldt eerste twee jaar. Betekent dat bwp niet vanuit een bedrijf, semipublieke organisatie of een lobbyorganisatie kan optreden als lobbyist o.i.d. in zakelijke contacten. Voor medewerkers betekent dit dat zij vanuit hun ambtelijk functioneren geen zakelijke contacten in welke vorm dan ook onderhouden gedurende twee jaar na aftreden. Het betreft geen verbod op het aanvaarden van de functie, maar hij/zij mag geen contacten hebben met eigen dep. of ander dep. voor zover het gaat om een aanpalend beleidsterrein.
- introductie draaideurverbod: eerste twee jaar niet in dienst van voormalige ministerie
- afkoelperiode met verplicht advies: voor aanvaarden vervolgfunctie in eerste twee jaar eerst advies vragen aan onafhankelijke commissie.

In de brief staat dat de verbreding van het lobbyverbod direct van kracht is, maar dat dat niet geldt voor het draaideurverbod en de afkoelperiode met adviesverplichting, dat moet eerst in wetgeving gegoten.

Vraag is of er een planning is mbt die wetgeving, en meer specifiek, wanneer is de verwachting dat de adviescommissie er zou kunnen zijn.

Groet! 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 31 oktober 2022 16:18
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: lobbyverbod

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 31 januari 2022 16:47
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: lobbyverbod

Ha 5.1.2.e

N.a.v. je vraag mbt de geldende regels mbt lobbyverbod die van toepassing waren afgelopen zomer het volgende.

In de brief van nov. jl. staat het als volgt verwoord:

“Gedurende twee jaar kunnen gewezen bewindspersonen niet vanuit een bedrijf, semipublieke organisatie of een lobbyorganisatie optreden als bemiddelaar, lobbyist of tussenpersoon in zakelijke contacten met eigen ministerie of met aanpalende beleidsterreinen waarmee betrokkene tijdens het ambt actieve bemoeienis heeft gehad. Concreet betekent dit dat medewerkers van ministeries die dit aangaan, vanuit hun ambtelijk functioneren geen zakelijke contacten in welke vorm dan ook onderhouden met een gewezen bewindspersoon gedurende twee jaar na het aftreden van de bewindspersoon. Het begrip «zakelijke contacten» moet breed worden uitgelegd: **niet alleen gesprekken in levenden lijve, maar bijvoorbeeld ook e-mails, telefoongesprekken, andere vormen van telecommunicatie of het deel uitmaken van een bedrijfsdelegatie.**”

Dezelfde bewoordingen worden gebruikt in de circulaire lobbyverbod bewindspersonen.

Bel je zo nog even. Gr. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 4 februari 2022 10:27
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Fwd: Voorstel werkafspraken EZK en E-NL

5.1.2.e

Deze week hadden we contact over de reikwijdte van het lobbyverbod.

Onderstaand zie je het voorstel van Energie-Nederland (E-NL) over mogelijke werkafspraken.

EZK wil zich houden aan (de bedoeling van) het lobbyverbod.

Vandaar dat ik bij BZK te rade kom -als hoeder van dit beleid en daarbij behorende regelgeving- over de juiste interpretatie van de reikwijdte.

De vraag zit met name op het tweede cluster van type overleggen.

Het gaat om overleggen tussen EZK (kan zowel politiek als ambtelijk zijn), die plaatsvinden met meerdere partijen uit het energieveld. Wellicht moeten hier dan expliciete voorwaarden aan worden verbonden (bijv.

verslaglegging)? Deze gedachtegang opperde 5.1.2.e eerder deze week, vandaar dat ik deze vraag aan jullie beiden richt.

Hoor graag wat jullie opvatting is over het integrale voorstel van E-NL.

Groet,

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 5.1.2.e | Energie-Nederland <5.1.2.e@energie-nederland.nl>

Datum: 1 februari 2022 om 09:46:50 CET

Aan: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: Voorstel werkafspraken EZK en E-NL

Geachte mevrouw 5.1.2.e Beste 5.1.2.e

N.a.v. het plezierige telefoongesprek vrijdag jl. tussen uw minister Micky Adriaansens en de voorzitter van Energie-Nederland, Cora van Nieuwenhuizen, hebben wij het onderstaande voorstel voor werkafspraken tussen E-NL en EZK opgesteld.

Bestuurlijke overleggen tussen EZK en E-NL:

Deelname aan bestuurlijke overleggen tussen EZK en E-NL:

EZK: directeuren-generaal en/of secretaris-generaal en/of bewindspersonen

E-NL: vicevoorzitter E-NL en/of directeur E-NL

De twee vicevoorzitters van E-NL zijn resp. 5.1.2.e

en 5.1.2.e

Bestuurlijke overleggen tussen EZK en meerdere andere partijen:

Deelname namens E-NL aan door EZK geïnitieerde/voorzeten bestuurlijke overleggen en waar naast E-NL meerdere partijen aan deelnemen:

Voorzitter van E-NL

Voorbeelden (niet uitputtend) van dergelijke overleggen zijn:

Uitvoeringstafel Elektriciteit, Bestuurlijk overleg PIDI, Reflectiegroep EZK
Programma's Energiehoofdstructuur en Energiesysteem en Bestuurlijk overleg MIEK.

Mogelijk dat hier in de toekomst nog overleggen aan worden toegevoegd.

Bestuurlijke overleggen waar EZK aan deelneemt:

Deelname namens E-NL aan bestuurlijke overleggen geïnitieerd en/of voorgezeten door een andere partij dan EZK en waar EZK een van de deelnemende partijen is:

Voorzitter E-NL

Uitzondering:

Deelname aan High-level adviesgroep Wind op Zee:

Directeur E-NL (in lijn met de afspraken die hierover met IenW zijn gemaakt)

Ingangsdatum en einddatum:

Deze werkafspraken zouden wat E-NL betreft met onmiddellijke ingang in werking kunnen treden tot 21 januari 2023.

Uw reactie op dit voorstel werkafspraken zie ik graag tegemoet en ik ben uiteraard beschikbaar voor vragen en/of overleg hierover.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Energie-Nederland

t: +31 (0)70 5.1.2.e

m: +31 (0)6 5.1.2.e

e: 5.1.2.e@energie-nederland

w: www.energie-nederland.nl

ONDERNEMEND IN ENERGIE

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Energie Nederland
T.a.v. mw. C. van Nieuwehuizen
Lange Houtstraat 2
2511 CW Den Haag

Directie Communicatie

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
F 0 70 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

Centrale Unit
Burgercorrespondentie

Ons kenmerk

DC / 22053252

Bijlagen

- 15 FEB. 2022 -

Datum

Betreft Reactie op uw felicitatiebericht

Geachte mevrouw Van Nieuwehuizen,

Namens staatssecretaris Vrijlbrief wil ik u hartelijk bedanken voor uw felicitatie bij de benoeming tot staatssecretaris Mijnbouw.

Wij zullen uw felicitaties doorzetten naar de staatssecretaris.

Voor wat betreft uw verzoek voor een gesprek, hebben wij uw bericht ter beantwoording doorgestuurd naar de collega's van de betreffende directie van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

U mag binnen 30 werkdagen een antwoord verwachten (uiterlijk 24 maart 2022).

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet

5.1.2.e

Centrale Unit Burgercorrespondentie
Directie Communicatie
Ministerie van Economische Zaken

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 09:07
Aan: 5.1.2.e | Energie-Nederland
Onderwerp: Re: Voorstel werkafspraken EZK en E-NL - vriendelijke herinnering

Geachte heer 5.1.2.e

Dank voor uw reminder.

Ik heb uw eerdere mail ontvangen. Ik heb inmiddels -mede naar aanleiding van het gesprek dat met de minister heeft plaatsgevonden - nader contact met mevrouw Van Nieuwenhuizen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e | Energie-Nederland <5.1.2.e@energie-nederland.nl>
Datum: 10 februari 2022 om 10:16:37 CET
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: Re: Voorstel werkafspraken EZK en E-NL - vriendelijke herinnering

Geachte mevrouw 5.1.2.e, Beste 5.1.2.e,

Mogelijk dat mijn onderstaande mail aan uw aandacht is ontsnapt en zou ik u willen vragen om aandacht te geven aan mijn mail en erop te reageren.

EZK en E-NL zijn belangrijke gesprekspartners van elkaar om gezamenlijk na te denken over oplossingen voor de energietransitie, alleen al daarom zou het wenselijk zijn om heldere werkafspraken te maken.

Ik zie uw reactie graag tegemoet en ben te allen tijde graag bereid tot overleg.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Energie-Nederland

t: +31 (0)70 5.1.2.e

m: +31 (0)6 5.1.2.e

e: 5.1.2.e@energie-nederland

w: www.energie-nederland.nl

ONDERNEMEND IN ENERGIE

From: 5.1.2.e | Energie-Nederland <5.1.2.e@energie-nederland.nl>
Date: Tuesday, 1 February 2022 at 09:46
To: 5.1.2.e @minezk.nl <5.1.2.e@minezk.nl>
Subject: Voorstel werkafspraken EZK en E-NL

Geachte mevrouw 5.1.2.e Beste 5.1.2.e

N.a.v. het plezierige telefoongesprek vrijdag jl. tussen uw minister Micky Adriaansens en de voorzitter van Energie-Nederland, Cora van Nieuwenhuizen, hebben wij het onderstaande voorstel voor werkafspraken tussen E-NL en EZK opgesteld.

Bestuurlijke overleggen tussen EZK en E-NL:

Deelname aan bestuurlijke overleggen tussen EZK en E-NL:

EZK: directeuren-generaal en/of secretaris-generaal en/of bewindspersonen

E-NL: vicevoorzitter E-NL en/of directeur E-NL

De twee vicevoorzitters van E-NL zijn resp. 5.1.2.e en 5.1.2.e

Bestuurlijke overleggen tussen EZK en meerdere andere partijen:

Deelname namens E-NL aan door EZK geïnitieerde/voorgezeten bestuurlijke overleggen en waar naast E-NL meerdere partijen aan deelnemen:

Voorzitter van E-NL

Voorbeelden (niet uitputtend) van dergelijke overleggen zijn:

Uitvoeringstafel Elektriciteit, Bestuurlijk overleg PIDI, Reflectiegroep EZK Programma's

Energiehoofdstructuur en Energiesysteem en Bestuurlijk overleg MIEK.

Mogelijk dat hier in de toekomst nog overleggen aan worden toegevoegd.

Bestuurlijke overleggen waar EZK aan deelneemt:

Deelname namens E-NL aan bestuurlijke overleggen geïnitieerd en/of voorgezeten door een andere partij dan EZK en waar EZK een van de deelnemende partijen is:

Voorzitter E-NL

Uitzondering:

Deelname aan High-level adviesgroep Wind op Zee:

Directeur E-NL (in lijn met de afspraken die hierover met IenW zijn gemaakt)

Ingangsdatum en einddatum:

Deze werkafspraken zouden wat E-NL betreft met onmiddellijke ingang in werking kunnen treden tot 21 januari 2023.

Uw reactie op dit voorstel werkafspraken zie ik graag tegemoet en ik ben uiteraard beschikbaar voor vragen en/of overleg hierover.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Energie-Nederland

t: +31 (0)70 5.1.2.e

m: +31 (0)6 5.1.2.e

e: 5.1.2.e @energie-nederland

w: www.energie-nederland.nl

ONDERNEMEND IN ENERGIE

5.1.2.e

TER ADVISERING

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie

Directie Klimaat

Auteur

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

@minezk.nl

Datum

22 februari 2022

Kenmerk

DGKE-K / 22071110

Bhm: 22075668

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

Verzoeken kennismakingsgesprekken

Parafenroute

5.1.2.e

Aanleiding

Er zijn een aantal verzoeken voor kennismakingsgesprekken met u binnengekomen.

Advies

- U wordt geadviseerd in te gaan op de uitnodiging voor een kennismakingsgesprek met:
 - 5.1.2.e
 - LTO Nederland
 - FNV
 - Energie-Nederland
 - Bestuursvoorzitter Wiebe Draijer van de Rabobank
 - Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (RLI)
 - 5.1.2.e
- U wordt geadviseerd niet in te gaan op de uitnodiging voor een kennismakingsgesprek met:
 - Albert Heijn
 - Milieu Centraal

Toelichting

- 5.1.2.e
Aanleiding
5.1.2.e heeft verzocht om met u te spreken tussen 7 en 11 maart over onder ander klimaat, verduurzaming en energiekosten in Caribisch Nederland.

Advies

U kunt in gesprek gaan met de Rijksvertegenwoordiger indien uw agenda dit toe laat.

Ontvangen BBR

die,
Ook ter bespreking
brief CN

Toelichting

- Om uit te dragen dat u de aangedragen onderwerpen belangrijk vindt, kunt u in gesprek gaan met de Rijksvertegenwoordiger.
- De Rijksvertegenwoordiger heeft echter geen (formele) rol rondom klimaat en verduurzaming of energiekosten.
- De Rijksvertegenwoordiger wil vooral deze aangedragen onderwerpen onder uw aandacht brengen.
- In Caribisch Nederland wordt het onderwerp hoge energiekosten met name als belangrijk gezien, klimaat en verduurzaming in mindere mate.
- Om deze redenen kunt u het gesprek accepteren maar hoeft er geen prioriteit gegeven te worden aan dit gesprek.

LTO Nederland

Aanleiding

LTO Nederland (de ondernemersorganisatie van boeren en tuinders) heeft u uitgenodigd voor een kennismakings-/bedrijfsbezoek bij een bedrijf van één van de aangesloten boeren, tuinders of telers. In haar uitnodigingsbrief vraagt LTO u om bij het maken van het beleid rekening te houden met de bijzondere positie van de land- en tuinbouw en boeren en tuinders de tijd en ruimte te geven om hun bedrijf anders in te richten.

Advies

U wordt geadviseerd met het verzoek in te stemmen en daarbij de voorkeur voor een gesprek met een boer te laten aangeven.

oué

Toelichting

- LTO vertegenwoordigt een breed palet aan sectoren binnen de land- en (glas)tuinbouw. Omdat het contact over de glastuinbouw vooral met Glastuinbouw Nederland loopt wordt u geadviseerd om het gesprek te voeren op het bedrijf van een boer, zodat een en ander niet door elkaar gaat lopen.
- Mogelijke gespreksonderwerpen zijn:
 - De stikstofaankoop en de emissiereductie daarvan;
 - De maatregelen in de glastuinbouw en de emissiereductie daarvan;
 - Alternatieve mogelijkheden tot emissiereductie bij landbouw & landgebruik;

FNV

Aanleiding

FNV is betrokken bij de uitvoering van het Klimaatakkoord en spant zich in voor een 'eerlijke transitie'. Afgelopen jaar was FNV onder meer betrokken bij de Eerlijke Klimaatakkoord, waarin voorstellen worden gedaan voor rechtvaardig klimaatbeleid. FNV is naar verwachting een belangrijke stakeholder omtrent het Actieplan Groene Banen. FNV wil kennis met u maken en het idee van een Nationaal fonds voor een Eerlijke Transitie bespreken. Mogelijk zal FNV aandacht vragen voor de inrichting van een Commissie Rechtvaardige Transitie.

Advies

Wij adviseren u een kennismakingsgesprek in te plannen. *oke*

Toelichting

Het idee van een Nationaal fonds voor een Eerlijke Transitie is nog niet bij ons bekend. Dit zal aan de orde komen in een gesprek dat 5.1.2.e en Directeur Klimaat binnenkort hebben. Uitkomst van dit gesprek zal worden meegenomen in de voorbereiding van uw gesprek.

Albert Heijn (negatief advies)

Aanleiding

Verzoek van CEO Marit van Egmond ter felicitatie met het verzoek tot nadere kennismaking met u.

Advies

We adviseren u in een latere fase met een aantal grote spelers uit de supermarktbranche gezamenlijk kennis te maken. Deze partijen kunnen gezamenlijk een rol spelen bij gedragsverandering van burgers en kunnen ook een belangrijke partner zijn bij de herijking van onze publiekscampagne (waar op dit moment nog aan gewerkt wordt).

*Ja, tzt.
Supermarkten
en verwerkes/
voedselconcerns*

Toelichting

- Op dit moment achten we een kennismakingsgesprek tussen MKE en CEO AH nog niet wenselijk. Los van uw volle agenda speelt een aantal zaken een rol:
 - Albert Heijn, net als andere supermarkten kunnen een belangrijke rol spelen als partner bij onze nieuwe communicatiestrategie (als mogelijke 'netwerkpartner'). De koers van de nieuwe campagne en netwerkaanpak staat nog niet vast en wordt komende maanden verder uitgewerkt.
 - Voor de hand ligt op termijn – als bovenstaande vorm heeft gekregen – een rondetafelgesprek met aantal supermarkten als belangrijke stakeholders in consumentengedrag voor ons, bijvoorbeeld samen met Jumbo, Lidl. Onderwerpen zouden kunnen zijn:
 - Duurzaam aanbod, met name van voedsel
 - Consumentengedrag/gedragskennis
 - Rol in circulaire economie (verpakkingen, afval)
 - Eigen duurzaamheid supermarkten (zie Zero Lidl)
- In alle gevallen is het logisch LNV en IenW te betrekken.

Energie-Nederland

Aanleiding

Vanuit Energie Nederland hebt u een voorstel tot kennismaking ontvangen. Energie Nederland is de branchevereniging voor alle partijen die elektriciteit, gas en warmte produceren, leveren en verhandelen. Eerder hebt u een voorstel tot kennismaking met voorzitter Cora van Nieuwenhuizen ontvangen, waarop u niet/negatief gereageerd hebt. Nu wordt u een alternatieve kennismaking voorgesteld.

Advies

U wordt geadviseerd kennis te maken met de vicevoorzitter en directeur van Energie Nederland. De kennismaking kent geen spoed.

oke

Toelichting

- Energie- Nederland is een belangenbehartiger en kent ongeveer 60 leden die actief zijn in energie (90% van de energiemarkt).
- De leden zijn m.n. grote bedrijven, zowel duurzaam als fossiel: Shell, BP, Orsted, Vattenfall, Uniper, Gazprom, Solarfields etc.
- De voorzitter van Energie-Nederland is ex-minister Cora van Nieuwenhuizen. Zij zal niet deelnemen aan de kennismaking.
- Cora van Nieuwenhuizen heeft een lobbyverbod voor twee jaar bij het Ministerie van IenW (geen contact met ambtenaren).
- Energie-NL stelt voor dat u als alternatief kennismaakt met een van de vicevoorzitters, 5.1.2.e, en 5.1.2.e 5.1.2.e
- 5.1.2.e is tevens 5.1.2.e
- 5.1.2.e is tevens 5.1.2.e
- Er vindt structureel ambtelijk overleg plaats met Energie-Nederland. Dit gebeurt op het niveau van de 5.1.2.e met de directeur Energie-Nederland. Op ambtelijk niveau vinden over vele onderwerpen vrijwel dagelijks contacten plaats
- Energie-NL is een andere partij dan de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie (NVDE). Dat is de organisatie van ondernemers in duurzame energie in Nederland en kent veel meer (kleine) leden.

Bestuursvoorzitter Wiebe Draijer

Aanleiding

Bestuursvoorzitter Wiebe Draijer van de Rabobank is op 23 maart in Den Haag om te spreken met fractievoorzitters en mogelijk met minister Kaag. Hij maakt die dag graag een afspraak met u om te praten over hoe Rabobank haar klanten helpt in lijn te komen met het Parijs-akkoord.

Advies

U kunt de afspraak laten inplannen. Wat verdere verzoeken uit de financiële sector betreft zou een kennismaking via de Commissie Financiële Sector Klimaatcommitment opgezet kunnen worden, hier krijgt u separaat advies over.

oke

Toelichting

- De Rabobank heeft het commitment van de financiële sector aan het Klimaatakkoord ondertekend. Dit houdt in dat zij de CO2-impact van hun portefeuille inzichtelijk maken en acties nemen om bij te dragen aan het Parijs-akkoord en het Klimaatakkoord.
- Concreet helpt de Rabobank ondernemers en particulieren anders te consumeren en produceren om hun CO2-uitstoot terug te dringen, bijvoorbeeld in het kader van de leningen die zij verstrekken of als aandeelhouder.

- Andere mogelijke gespreksonderwerpen zijn de wederzijdse verwachtingen over de rol van banken en de overheid bij het financieren van de klimaattransitie, de dialoog die Rabobank met Milieudefensie voert en een rapport over CO2-beprijzing dat onlangs op initiatief van de Rabobank is gepubliceerd door het Platform voor Duurzame Financiering, waar EZK en FIN ook inzitten.

- **Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (RLI)**

Aanleiding

De leden van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur hebben u uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek om met u om van gedachten te wisselen over de bijdrage die onze raad met zijn advisering kan leveren aan uw werkzaamheden.

Advies

U kunt de afspraak laten inplannen. De kennismaking kent geen spoed. *ohé*

Toelichting

- Door het overleg is er de mogelijkheid met de RLI mee te denken over voor EZK relevante thema's waarover de RLI kan adviseren.
- Het is goed met de RLI te overleggen over hun rol ten opzichte van de rol van de onafhankelijke wetenschappelijke adviesraad waarbij de RLI mogelijk adviezen kan uitbrengen die de adviesraad kan betrekken in zijn advisering.

- **5.1.2.e**

Aanleiding

5.1.2.e, heeft een kennismakingsgesprek aangevraagd om samen met 5.1.2.e

5.1.2.e met u te spreken over eventuele steun van Nederland aan de Advisory Opinion, een initiatief van World Youth for Climate Justice. Daarnaast zou hij graag samen met zijn huidige collega 5.1.2.e

5.1.2.e, een kennismakingsgesprek voeren.

Advies

U kunt de afspraak laten inplannen. *ohé*

Toelichting

- 5.1.2.e op dit moment 5.1.2.e, zijn opgenomen in de Nederlandse delegatie naar de VN Climate Change conferenties om tijdens deze conferenties de stem van jongeren te vertegenwoordigen.
- Hiernaast zetten zij zich over het algemeen internationaal in om de stem van de Nederlandse jongeren op zoveel mogelijk andere plekken en officiële momenten zo goed mogelijk te laten horen. Een kennismakingsgesprek met u ligt voor de hand, zij kunnen u vertellen over het werk als VN jongerenvertegenwoordiger duurzame ontwikkeling. Daarnaast kunt u met hen spreken over hun doelen voor COP27.

- Een van de 5.1.2.e houd zich bezig met de wereldwijde jongerenbeweging genaamd World Youth for Climate Justice die campagne voert om landen te overtuigen om later dit jaar tijdens de algemene vergadering van de Verenigde Naties positief te stemmen op een specifiek voorstel wat zal worden voorgedragen door Vanuatu. Dit voorstel zal gaan over een zogenaamde 'Advisory Opinion'.
- Specifiek zou deze Advisory Opinion aangevraagd worden om de link tussen mensenrechten en klimaatverandering en de verantwoordelijkheden van landen die hiermee gemoeid gaan voor huidige en toekomstige generaties te verduidelijken.

- **Milieu Centraal (negatief advies)**

Aanleiding

- Milieu Centraal heeft gevraagd om kennismaking. In het gesprek wil ze aandacht voor de rol van de burger/consument in de klimaatopgave. Milieu Centraal speelt een belangrijke rol in het mogelijk maken van duurzame keuzes voor de consument doormiddel van het geven van informatie aan consumenten.
- EZK werkt nauw samen met Milieu Centraal daar waar het gaat om het expliciet maken van het handelingsperspectief voor consumenten; Milieu Centraal checkt bijv. alle info voor consumenten die op de site Iedereen doet WAT staat.

Advies

Geadviseerd wordt om nu niet in te gaan op de uitnodiging van Milieu centraal. Er is geen reden om het gesprek op dit moment plaats te laten vinden. Dit kan eventueel wel op een later moment plaatsvinden als ook een concreet plan besproken kan worden.

prima,
er is bezin

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 8 februari 2023 14:35
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Antw: contacten met vz Energie NL

Hoi 5.1.2.e,
 Zoals zojuist besproken: onderstaande mailwisseling vond ik nog in mijn inbox. Misschien valt die ook nog onder het Woo-verzoek. Als ik goed heb gekeken zat die nu niet tussen de stukken.
 Groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 24 februari 2022 16:59
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Antw: contacten met vz Energie NL

Hi 5.1.2.e, je stond nog op mijn lijstje om te mailen vandaag, maar je bent me voor. Inderdaad hebben 5.1.2.e en 5.1.2.e gisteravond contact gehad met elkaar en daarin is besproken dat Cora van Nieuwenhuizen niet meer aan de tafels zal deelnemen zolang de regels gelden.

Voor de communicatie, mocht je er nog vragen over krijgen: zij is er in totaal drie keer bijgeweest: 12 november 2021, en 21 en 28 januari 2022.

Mocht je nog andere vragen krijgen, dan hoor ik het graag. Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 24 februari 2022 16:31
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: FW: Antw: contacten met vz Energie NL

Hier al van op de hoogte?

Groet,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: woensdag 23 februari 2022 18:33
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
cc: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Re: Antw: contacten met vz Energie NL

beste 5.1.2.e,

De klimaattafels zijn na de totstandkoming van het Klimaatakkoord omgevormd tot uitvoeringsoverleggen met een externe voorzitter. Het lobbyverbod geldt conform de brief voor die uitvoeringsoverleggen die onder de verantwoordelijkheid van de minister van EZK en MKE vallen. Concreet zijn dat het UO

Electriciteit en het UO Industrie. De andere Uitvoeringsoverleggen worden geïnitieerd door en vallen onder de verantwoordelijkheid van andere ministers dan de minister van EZK of KE.

Ik heb van de voorzitter van het UO Electriciteit gegrepen dat Cora van Nieuwenhuizen in de afgelopen maanden 2 of 3 keer heeft deelgenomen aan dit overleg. Dat is te verklaren gezien het feit dat hierover nog geen duidelijkheid bestond. Hij zal er vanaf nu op toezien dat uitvoering wordt gegeven aan de lijn uit onze brief. Dat betekent dat ENL door andere bestuurders zal worden vertegenwoordigd dan de voorzitter van ENL

hgr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 23 februari 2022 13:01:33
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e ; 5.1.2.e
Onderwerp: Antw: contacten met vz Energie NL

Beste 5.1.2.e,

In aanvulling op de mail van 5.1.2.e: NRC vist dus of de lijn uit het lobbyverbod ook geldt voor de klimaattafels omdat die onder leiding van onafhankelijke tafelvoorzitters plaatsvinden. Navraag bij 5.1.2.e de elektriciteitstafel leert dat dat nog niet helemaal duidelijk voor ze is.

NRC wil hun artikel vrijdag of zaterdag publiceren, dus hopelijk is er voor die tijd een duidelijke lijn die ook met de tafels is gecommuniceerd. Het alternatief (niet reageren of laten weten dat we het nog niet weten) lijkt mij in ieder geval onwenselijk.

Hoe zie jij dit?

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Datum: 23 februari 2022 om 12:18:54 CET
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: contacten met vz Energie NL

Ha 5.1.2.e,

Hierbij ter info de brief m.b.t. evt. contacten tussen het departement en Cora van Nieuwenhuizen in haar functie als voorzitter van EnergieNL.

Deze brief is gisteren verzonden, dus zal vandaag als het goed is aankomen. Overigens is mw. van Nieuwenhuizen mondeling door 5.1.2.e hierover al geïnformeerd.

Wil je de in de brief verwoorde lijn binnen je DG verspreiden?

5.1.2.e komt i.v.m. vragen NRC nog bij je op de lijn met de vraag hoe deze lijn zich verhoudt tot deelname aan de Klimaattafel?

In de brief wordt gesproken over "door EZK geïnitieerde overleggen". Dat lijkt mij voor Klimaattafel ook opgaan? Feit dat het onafhankelijk voorzitter heeft, hoeft daar niet aan af te doen?

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 1 november 2022 11:43
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Doorst: Antw: Lijn lobbyverbod Van Nieuwenhuizen
Bijlagen: DOMUS-22060253-v5-
 Contact_met_Ministerie_van_Economische_Zaken_en_Klimaat.PDF

Dit betreft de formele brief van MEZK aan C. van Nieuwenhuizen over het lobbyverbod.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 31 oktober 2022 16:16
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: FW: Doorst: Antw: Lijn lobbyverbod Van Nieuwenhuizen

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl> Namens 5.1.2.e
 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 25 februari 2022 16:05
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Doorst: Antw: Lijn lobbyverbod Van Nieuwenhuizen

Beste mevr. 5.1.2.e

Hierbij in bijlage de getekende brief aan mevr. Nieuwenhuizen inzake contact.

Vriendelijke groet

5.1.2.e

Namens 5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Bedrijfsvoering werkt voor
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag |
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T 070 379 88 71

M 06 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl |

www.rijksoverheid.nl/ezk

.....
 Let op! Bij bezoek aan het ministerie geldt een legitimatieplicht

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 25 februari 2022 15:40

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Doorst: Antw: Lijn lobbyverbod Van Nieuwenhuizen

5.1.2.e

Als je eraan denkt, wil je mij dan nog even de getekende brief doorsturen?

Alvast dank,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Datum: 25 februari 2022 om 14:15:53 CET

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>, 5.1.2.e

<5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Antw: Lijn lobbyverbod Van Nieuwenhuizen

Dank beiden voor de reactie, ik neem de punten over. Dit wordt dan de lijn:

Algemeen

- Het lobbyverbod houdt in dat ministeries oud-bewindspersonen voor een periode van twee jaar niet aanvaarden als lobbyist op de voormalige beleidsterreinen. Ministeries mogen geen zakelijk contact onderhouden met voormalige bewindspersonen.
- Het lobbyverbod maakt geen onderscheid in hoelang het ministerschap heeft geduurd of wat de aard van de werkzaamheden waren.

Cora van Nieuwenhuizen

- In 2021 was Cora van Nieuwenhuizen vijf dagen minister van EZK.
- Dat betekent dat het lobbyverbod geldt voor Cora van Nieuwenhuizen en EZK geen zakelijke contacten met haar mag onderhouden in haar functie als voorzitter van Energie-NL.
- Dit geldt voor één-op-één overleggen én bredere overleggen met meerdere partijen die vanuit EZK worden geïnitieerd.
- Het lobbyverbod geldt ook voor uitvoeringsoverleggen van het Klimaatakkoord die onder de verantwoordelijkheid van de ministers van EZK en MKE vallen. De uitvoeringsoverleggen Elektriciteit en Industrie kennen een onafhankelijk voorzitterschap, maar vallen onder de verantwoordelijkheid van EZK.
- In die overleggen kan Energie-NL door andere bestuurders worden vertegenwoordigd.
- Energie-NL is hiervan op de hoogte gesteld.

Desgevraagd

- Binnen onze organisatie, en mogelijk ook binnen Energie-NL, bestond onduidelijkheid over de interpretatie van het lobbyverbod. Dit is nu opgehelderd en de voorzitter van Energie-NL is hiervan op de hoogte gebracht.
- Het is in enkele gevallen voorgekomen dat Cora van Nieuwenhuizen is aangesloten bij een overleg.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 24 februari 2022 17:34

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Antw: Lijn lobbyverbod Van Nieuwenhuizen

Ha, in aanvulling: vind laatste bolletje laatste zin eigenlijk onnodig grievend. Wij hoeven niet te zeggen dat we er op toe zullen zien dat ze niet meer bij overleg aanwezig is, feit dat het is besproken met vz is voldoende om er vanuit te kunnen gaan dat ze niet zal komen. Punt dat ze er bij aantal overleggen wel was komt immers door de onduidelijkheid die we nu hebben opgelost.

Gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Datum: 24 februari 2022 om 17:19:08 CET

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>, 5.1.2.e

<5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Antw: Lijn lobbyverbod Van Nieuwenhuizen

Dank voor de voorzet.

Had 5.1.2.e net over iets anders aan de lijn en het volgende ook met hem gedeeld.

Het lobbyverbod ziet op de contacten die oud-bewindslieden met ambtenaren onderhouden, niet op contacten met bewindslieden. Wellicht op te lossen door te spreken over 'zakelijke contacten'.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Datum: 24 februari 2022 om 15:12:25 CET

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Lijn lobbyverbod Van Nieuwenhuizen

Beste 5.1.2.e

Sinds kort heb ik de rol van 5.1.2.e als corporate woordvoerder overgenomen. We gaan vast nog snel kennismaken.

Ik heb een woordvoeringslijn gemaakt over het lobbyverbod van Van Nieuwenhuizen. We hebben bijvoorbeeld al vragen van NRC over de precieze regels rondom de uitvoeringsoverleggen van de klimaattafels.

5.1.2.e begreep ik dat je graag even meeleest. Heb jij opmerkingen of aanvullingen bij onderstaande lijn?

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

+31 6 5.1.2.e

Algemeen

- Het lobbyverbod houdt in dat ministeries oud-bewindspersonen voor een periode van twee jaar niet aanvaarden als lobbyist op de voormalige beleidsterreinen. Zowel bewindspersonen als ambtenaren van EZK mogen geen zakelijk contact houden met voormalige bewindspersonen.
- Het lobbyverbod maakt geen onderscheid in hoelang het ministerschap heeft geduurd of wat de aard van de werkzaamheden waren.

Cora van Nieuwenhuizen

- In 2021 was Cora van Nieuwenhuizen vijf dagen minister van EZK.
- Dat betekent dat het lobbyverbod geldt voor Cora van Nieuwenhuizen en zowel de bewindspersonen als ambtenaren van EZK geen zakelijke contacten met haar mogen onderhouden in haar functie als voorzitter van Energie-NL.
- Dit geldt voor één-op-één overleggen én bredere overleggen met meerdere partijen die vanuit EZK worden geïnitieerd.
- Het lobbyverbod geldt ook voor uitvoeringsoverleggen van het Klimaatakkoord die onder de verantwoordelijkheid van de ministers van EZK en MKE vallen. De uitvoeringsoverleggen Elektriciteit en Industrie kennen een onafhankelijk voorzitterschap, maar vallen onder de verantwoordelijkheid van EZK.
- In die overleggen kan Energie-NL door andere bestuurders worden vertegenwoordigd.
- Energie-NL is hiervan op de hoogte gesteld.

Desgevraagd

- Binnen onze organisatie, en mogelijk ook binnen Energie-NL, bestond onduidelijkheid over de interpretatie van het lobbyverbod. Dit is nu opgehelderd en de voorzitter van Energie-NL is hiervan op de hoogte gebracht.
- Het is in enkele gevallen voorgekomen dat Cora van Nieuwenhuizen is aangesloten bij een overleg. Vanaf nu zien wij, en de voorzitters van de uitvoeringsoverleggen, erop toe dat dit niet meer gebeurt.

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Mevrouw C. van Nieuwenhuizen
Voorzitter Energie-Nederland
Lange Houtstraat 2
2511 CW DEN HAAG

Bureau Bestuursraad

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl

Datum

18 FEB 2022

Betreft Contact met Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Beste Cora,

Ik merk dat er zowel bij jouw organisatie als binnen mijn departement onduidelijkheid bestaat over de vraag in hoeverre er vanuit het departement contacten kunnen worden onderhouden met jou, in je functie als voorzitter van Energie-Nederland.

Belangrijk uitgangspunt is dat gewezen bewindspersonen bij het aanvaarden van een functie na afloop van hun ambtsperiode zo dienen te handelen dat daarmee niet de schijn wordt gewekt dat zij tijdens hun ambtsuitoefening onzuiver hebben gehandeld dan wel verkeerd zijn omgegaan met de kennis die zij tijdens die periode hebben opgedaan.

Ten tijde van het aanvaarden van je functie was dit lobbyverbod zo geformuleerd dat ministeries de bewindspersoon na het aftreden gedurende een periode van twee jaar niet aanvaarden als lobbyist namens een bedrijf, een semipublieke organisatie, of een lobbyorganisatie die belangen behartigt op de voormalige beleidsterreinen van de gewezen bewindspersoon.

Concreet betekent dit dat rijksambtenaren vanuit hun ambtelijk functioneren geen zakelijke contacten in welke vorm dan ook onderhouden met een gewezen bewindspersoon op hun voormalig beleidsterrein gedurende twee jaar na het aftreden van de bewindspersoon. Het begrip zakelijke contacten moet breed worden uitgelegd.

Je bent na het aftreden van minister Wiebes in januari 2021 vijf dagen belast geweest met het beheer van het ministerie van EZK. In de Kamervragen die zijn gesteld m.b.t. het lobbyverbod in relatie tot deze periode is door de toenmalige minister van BZK geantwoord dat de regeling inzake het lobbyverbod tekstueel geen onderscheid kent naar de aard en duur van het ministerschap. Het lobbyverbod in relatie tot EZK is daarmee van toepassing gedurende twee jaar na deze periode.

Dat betekent dat je gedurende deze periode geen contacten kunt hebben met ambtenaren van dit departement. Dit geldt zowel voor één-op-één-contacten als voor deelname aan bredere overleggen met meerdere partijen die vanuit EZK worden geïnitieerd.

Bureau Bestuursraad

Ons kenmerk
BBR / 22060253

Ik besef dat dit voor jou een vervelende consequentie is van het feit dat je korte tijd als minister aan dit departement verbonden bent geweest. Tegelijkertijd denk ik dat het belangrijk is dat hierover nu duidelijkheid ontstaat.

5.1.2.e

M.A.M. Adriaansens
Minister van Economische Zaken en Klimaat

TER ADVISERING

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

5.1.2.e

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie
Directie Elektriciteit

Auteur

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl

Datum

10 maart 2022

Kenmerk

DGKE-E / 22098226

Bhm: 22098345

Kopie aan

5.1.2.e

Bijlage(n)

2

nota

Overleg met Energie Nederland op woensdag 16 maart
van 13.00 - 13.45 uur over crisis energiemarkt

Parafenroute

5.1.2.e

Aanleiding

Op woensdag 16 maart van 13.00 - 13.45 uur heeft u overleg met Energie Nederland. Deze nota dient ter voorbereiding.

Advies

In reactie op het verzoek om een gestructureerd periodiek overleg met de energiesector, industrie, toezichthouder en EZK aan te geven dat we dit willen en verder willen uitwerken (mogelijk gesplitst aanbod en vraag apart; zo mogelijk aansluitend bij bestaande overleggen); wel op ambtelijk niveau.

Kernpunten

- Het gesprek is met beide vicevoorzitters van Energie-Nederland 5.1.2.e en de 5.1.2.e
- U wordt bij het gesprek ondersteund door PM.
- Energie-Nederland heeft u ter voorbereiding op het gesprek op 8 maart een brief gestuurd (bijlage).
- Het belangrijkste verzoek uit deze brief is het opzetten van een gestructureerd periodiek overleg met de energiesector, industrie, toezichthouder en EZK om de oplossingen voor en gevolgen van deze crisis te behandelen.
- Donderdagochtend 10 maart (na verzenden brief) heeft 5.1.2.e EZK ook met Energie-Nederland gesproken. 5.2.1
- Deze onwenselijke kennisachterstand is er vermoedelijk bij meerdere partijen.
- Structureel overleg wordt nu ingericht met Energie NL op ambtelijk niveau, zo ook met andere partijen in de energiesector. Dit brengt rust en creëert een common ground voor besluiten en perspectieven.
- Afgelopen maandag 7 maart heeft u ook gesproken met Energie-Nederland over de leveranciers (verslag bijgevoegd).

Relevante
bylagen
ontbreken!

① lobby verzoek C/N
② structureel
overleg met ENL
- tempo vraagt
om actieve
overheersing
- en daarmee
intensiver
overleg/challenges
etc

thema's

- decarbonisatie
- diversificatie
- retail prijzen

Ontvanger BBR

Agenda 2025: NL/BET/DUK van Rusland af.
NL-EU energietop op hoog niveau tbv richting op energie

MLT

- haven wind op zee / groter parallel
 - Defticomidor: niet te exclusief houden
 - NL, BE, Lux, DK samen
- / - Helpen bij labels
- tempo vergunningverlening

BtG stresstest

- wat als niet BtG; hoe reageren marktpartijen dan
- scenario planning ontwikkeling gas crisis

Scenario's maken E&K-energie NL voor crisisituatie

- a) wegvallen gas
- b) wegvallen liquiditeit
- c) omvallen (lets)patgen

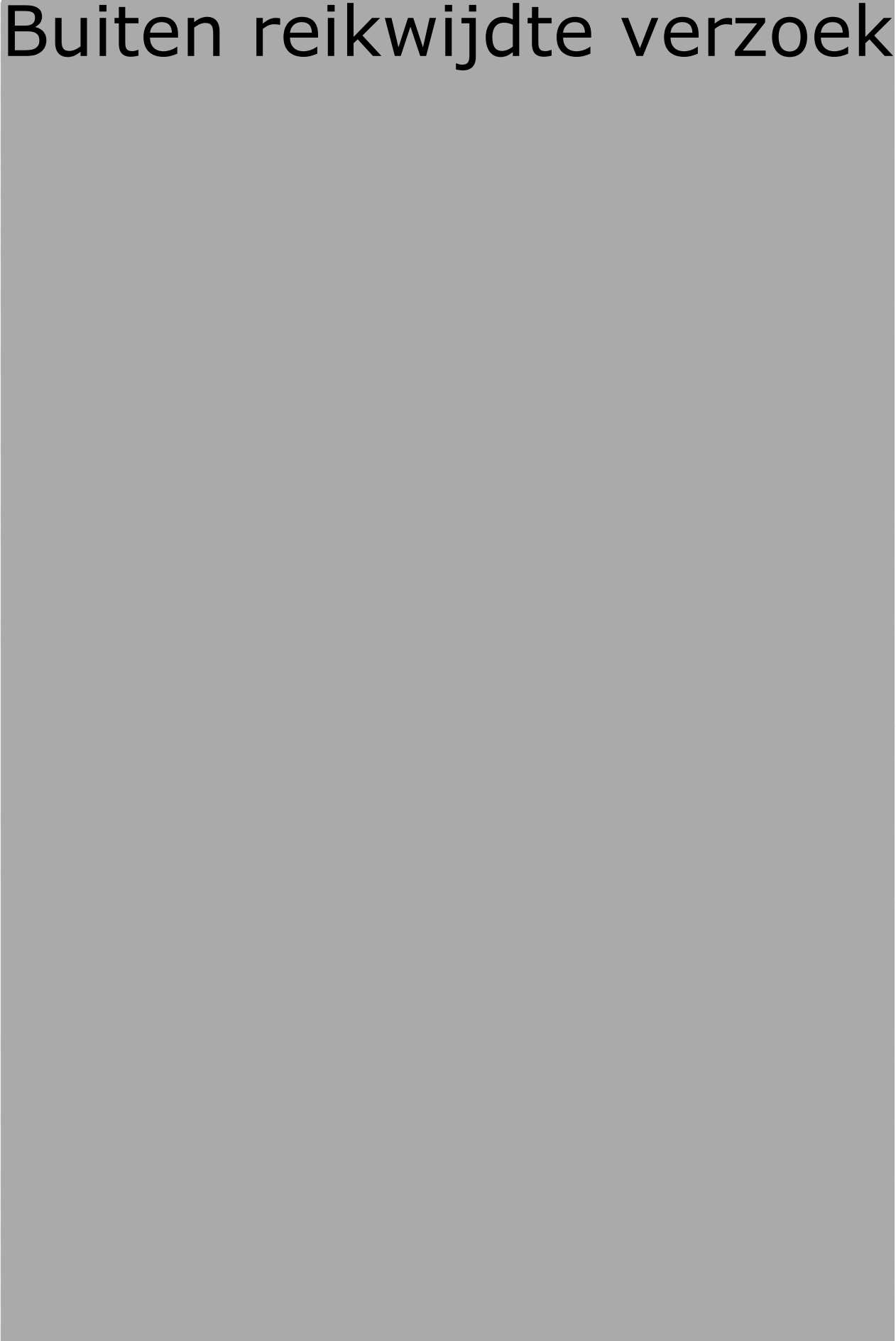
/ simuleren: stresstest (financieel & fysiek)
maatregelen voor-bereiden

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

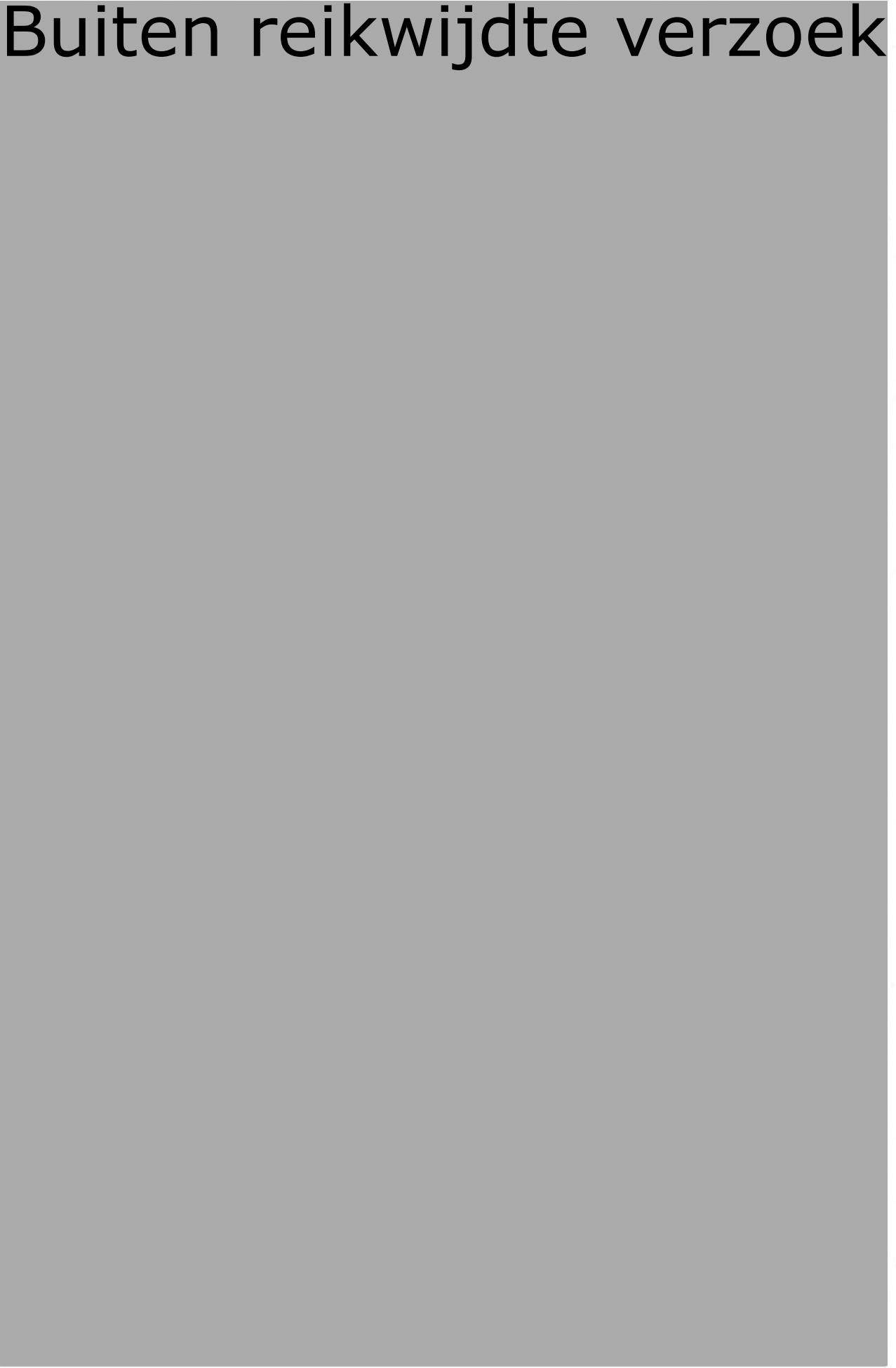
Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

ENERGIE
NEDERLAND

Zijne Excellentie de minister voor Klimaat en Energie
De heer R.A.A. Jetten
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Ook per e-mail: 5.1.2.e@minezk.nl

Ons kenmerk 2.022.019
Uw kenmerk
Behandeld door 5.1.2.e
Telefoon 070-5.1.2.e
E-mail 5.1.2.e@energie-nederland.nl
Plaats & datum Den Haag, 8 maart 2022
Betreft Crises energiemarkt door oorlog Oekraïne

Uwe Excellentie,

De ontwikkelingen op de internationale gasmarkt volgen elkaar snel op hetgeen wordt veroorzaakt door de oorlog die Rusland voert in en tegen de Oekraïne. Deze is verschrikkelijk voor de soevereine staat Oekraïne en haar bevolking. Helaas zijn de gevolgen van deze oorlog ook voor de energiemarkt buitengewoon ernstig. Er is ronduit sprake van een crisis. Afgelopen maandag heeft u met vier leden van Energie-Nederland gesproken. Dat gesprek hebben zij zeer op prijs gesteld en nuttig gevonden. In deze brief zetten wij de punten die afgelopen maandag over de crisis zijn besproken kort uiteen en dit dient tevens ter voorbereiding voor het gesprek dinsdag 15 maart a.s. tussen de beide vicevoorzitters [5.1.2.e](mailto:5.1.2.e@energie-nederland.nl), de [5.1.2.e](mailto:5.1.2.e@energie-nederland.nl) van Energie-Nederland [5.1.2.e](mailto:5.1.2.e@energie-nederland.nl) en u.

Gezien de crisis op de energiemarkt, die voortdurend verder verslechtert en die impact heeft op de gehele economie, doen wij een dringende oproep aan u om z.s.m. regelmatig, structureel met de energiesector, de industrie en de toezichthouder in gesprek te gaan over hoe deze ongekende crisis het hoofd te bieden. Naar Duits voorbeeld, waar deze gesprekken al enkele weken gaande zijn.

Wij hebben grote zorgen of de ernst van de risico's in de energiesector voldoende op het netvlies staan. Deze risico's zijn zeer groot en de situatie verslechtert bijkans per uur en is daarbij zeer onvoorspelbaar. En, dat kan niet genoeg worden benadrukt, dit geldt

Lange Houtstraat 2
2511 CW Den Haag
070 311 43 50

info@energie-nederland.nl
energie-nederland.nl

KvK Den Haag 50816179
NL37 Valt buiten reikwijdte
BTW NL8229.40.474.B01

zowel voor leveringszekerheid, als voor de financiële risico's. Het is bijvoorbeeld bepaald niet ondenkbaar dat ook grote spelers op de energiemarkt in financiële problemen komen door omstandigheden buiten hun schuld en mogelijk failliet gaan waarbij zelfs banken in gevaar kunnen komen.

De vragen die in de voorgestelde bespreking(en) aan de orde moeten komen zijn:
Het per direct instellen van een adequate crisis overlegstructuur tussen overheid en energiebedrijven.

- Bespreekpunten korte termijn (komende maanden); welke maatregelen worden overwogen om de beschikbaarheid van elektriciteit, gas en kolen te waarborgen? Wat is het plan als de leveringen uitvallen? Het zgn. BHG voorziet daar nog onvoldoende in. Het BHG is immers ontworpen om de leveringszekerheid van aardgas te borgen in het geval van kortdurende verstoringen of calamiteiten, maar kan geen langdurige tekorten opvangen. Uitwerking dient uiteraard plaats te vinden in het licht van leveringszekerheid, maar zal daarnaast ook vergezeld moeten gaan van een grondige impact analyse op energiebedrijven, industrie en de bredere economie.
- Bespreekpunten volgende winter:
 - Minimum voorraad L gas en H gas? Het zgn. gasvulseizoen start half mei en loopt tot eind augustus. Voor half mei moet hier duidelijkheid over zijn. Er is geen regelgeving hiervoor. Op dit moment ligt de gasprijs in de zomer zo'n € 150,-- hoger dan de gasprijs in de komende winter. Er is daarom geen enkele economische incentive om de gasopslagen te vullen, dat zal derhalve ook niet vanzelf gebeuren. De bedragen en de daarmee gepaard gaande risico's zijn daarvoor te hoog en te groot.
 - Minimum voorraad kolen/biomassa? Op dit moment zijn op de groothandelsmarkten beiden niet verkrijgbaar.
 - Extra LNG-import? Concurrentie met vraag uit het Verre Oosten en een beperkte terminalcapaciteit Rotterdam (deze zit momenteel vol). Kortom: het is risicovol om hierop te bouwen zonder snelle en duidelijke maatregelen.
 - Extra productie van gas in Europa/Nederland? Hoe, waar, wanneer? Haalbaarheid? Tijd?
- Langere termijn; wat is de strategie om de energie-onafhankelijkheid te verbeteren? Welke beleidsmaatregelen zijn nodig om de energietransitie te versnellen? Wij werken graag mee aan een plan dat zo snel mogelijk tot concreet resultaat leidt.
- Impact op de klanten; hoe kunnen we de impact van de hoge rekening op effectieve wijze verzachten?
- Worden er kredietlijnen ter beschikking gesteld aan energiebedrijven door DNB en ECB, zoals aan de banken tijdens de bankencrises werd gedaan? De tijd dringt.

Een korte toelichting op de grootste risico's:

- De margin calls op de energiebeurzen hebben een ongekeerde hoogte bereikt. Dit leidt tot een enorm beslag op de beschikbare kredietlijnen voor energiebedrijven. Het gaat hier dagelijks om tientallen tot honderden miljoenen Euro's;
- Mark to market contract risico's bij sancties door of tegen Rusland; wegvallen van de gaslevering door Russische toeleveranciers leidt tot grote financiële problemen;
- De toenemende energieprijzen voor industrie, voedselproductie, vissers, transport en consumenten heeft een enorme impact op de Nederlandse economie (Gisteren bereikte de april 2022 gasprijs een hoogte van € 340,--/MWh. Een jaargeleden was dat nog € 20,--/MWh.).
- Lange termijncontracten (1 of 3 jaar) voor consumenten zijn met de huidige volatiliteit en hoge prijzen niet mogelijk vanwege het grote risico op churn omdat contracten met een lage boete (€ 50,--) eenvoudig opgezegd kunnen worden. Dat is niet in belang van consumenten en te risicovol voor energieleveranciers.
- De betaalbaarheid van de energierekening wordt in de komende maanden een toenemend probleem voor veel huishoudens. Er gaan per slot van rekening steeds meer huishoudens uit hun contracten lopen. Zij worden dan geconfronteerd met aanzienlijk hogere energierekeningen bij een nieuw contract. Dat kan leiden tot een verhoogde schuldproblematiek.

Wij zijn blij dat wij maandag jl. veel van deze punten met u konden worden bespreken. Dinsdag 15 maart a.s. zetten wij dit graag voort, waarbij wij de uitdrukkelijke wens uitspreken om met u een gestructureerd, periodiek overleg op te zetten om gezamenlijk de gevolgen van de crises zo goed mogelijk het hoofd te kunnen bieden en evt. voorbereidingen te treffen op toekomstige ontwikkelingen. Bestuursleden van Energie-Nederland zullen, al dan niet in wisselende samenstelling, deelnemen aan dit overleg om te zorgen voor een brede vertegenwoordiging van de Nederlandse energiesector.

Hoogachtend
5.1.2.e
Cora van Nieuwenhuizen
Voorzitter

Van: 5.1.2.e
Aan: [Record en Informatiebeheer DI](#)
Onderwerp: 5.1.2.e ter reg. FW: Aankondiging alternatief voor 100% publiek eigendom wamte-infrastructuren
Datum: dinsdag 5 april 2022 15:31:29
Bijlagen: [image001.png](#)
[20220404 Aankondiging alternatief voor 100% publiek eigendom warmte-infrastructuren E-NL.pdf](#)
[image002.jpg](#)

Goedemiddag,

Kunnen jullie bijgaande mail inboeken en graag doorzetten naar DGKE.

Alvast dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
 E-mail: 5.1.2.e @minezk.nl
 Telefoon: +31 70 5.1.2.e

Werkzaam: dinsdag t/m vrijdag

Let op! Bij bezoek aan het ministerie geldt een legitimatieplicht

Van: 5.1.2.e | Energie-Nederland <5.1.2.e @energie-nederland.nl>

Verzonden: dinsdag 5 april 2022 15:22

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

cc: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minbzk.nl; 5.1.2.e

5.1.2.e | Energie-Nederland <5.1.2.e @energie-nederland.nl>; 5.1.2.e | Energie-Nederland <5.1.2.e @energie-nederland.nl>; Cora van Nieuwenhuizen | Energie-Nederland <5.1.2.e @energie-nederland.nl>

Onderwerp: Aankondiging alternatief voor 100% publiek eigendom wamte-infrastructuren

Geachte heer R.A.A. Jetten,

Ik wil u vriendelijk verzoeken kennis te nemen van de bijgevoegde brief.

Graag ontvang ik een bevestiging van ontvangst door middel van een reply op deze mail.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Afwezig op vrijdag

Energie-Nederland

M.i.v. 25 april 2022 is Energie-Nederland gevestigd aan de Parkstraat 83, 2514 JG Den Haag (kantoorgebouw Haagsche Hof)

t: +31 (0)70 311 43 50

m: +31 (0)6 5.1.2.e

e: 5.1.2.e@energie-nederland.nl

w: www.energie-nederland.nl

Zijne Excellentie de minister voor Klimaat en Energie

De heer drs. R.A.A. Jetten
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag
Ook per e-mail: **5.1.2.e** @minezk.nl

Plaats & datum Den Haag, 4 april 2022
Betreft Aankondiging alternatief voor 100% publiek eigendom warmte-infrastructuren
Briefnummer 2.022.026

Uwe Excellentie,

Net als uw gesprekspartners op 30 maart jl. is Energie-Nederland zeer bezorgd over een ernstige vertraging van de warmtetransitie als het voornemen voor 100% publiek eigendom van warmte-infrastructuren in de Wet collectieve warmtevoorziening (Wcw) definitief zou worden. Bestaande initiatieven voor 400.000-500.000 aansluitingen en nieuwe initiatieven zullen stilvallen door investeringsonzekerheid¹. Dat zal ook de woningbouw-opgave raken waar vaak collectieve warmte-koude oplossingen toegepast worden voor duizenden woningen, zoals op Amsterdam-IJburg-Centrumeiland.

Energie-Nederland heeft nog enkele andere zorgen. Het voorgestelde marktmodel is nog nergens in Europa succesvol gebleken, terwijl het bewezen model van een integraal privaats warmtebedrijf wordt uitgesloten. Verder blijken diverse publieke bestuurders – onder meer van Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Leeuwarden, Breda, Tilburg, Overijssel – niet achter het voornemen te staan. Dat hebben ze de afgelopen dagen aan uw ministerie en aan ons kenbaar gemaakt. Zij willen kunnen kiezen uit private en publieke partijen en combinaties daarvan voor de ontwikkeling en exploitatie van collectieve warmtesystemen. Een model met 100% publiek eigendom van de infrastructuur vinden zij niet voldoende doordacht qua financiële risico's, capaciteit en beschikbaar kapitaal.

We zien ruimte voor publiek-private samenwerkingsmodellen die de publieke belangen goed kunnen borgen en ook het tempo in de warmtetransitie kunnen behouden. Als een mogelijke oplossing zien wij een model dat lijkt op het 'EBN-model'. Daarover zullen we separaat een voorstel doen, waarover we graag het gesprek aangaan.

Energie-Nederland en haar warmteleden zijn volledig gecommitteerd aan de doelstellingen uit het Klimaatakkoord en het Coalitieakkoord. En wij blijven zoals voorheen constructief bijdragen aan de totstandkoming van de Wcw.

Met vriendelijke groet.

5.1.2.e

Cora van Nieuwenhuizen,
Voorzitter

¹ Zie voor inhoudelijke toelichting de brief van Energie-Nederland (no. 2.022.014, 22 februari 2022)

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 20 april 2022 09:53
Aan: 5.1.2.e
 5.1.2.e
Onderwerp: Regulier overleg EZK | E-NL | Gespreksverslag

Hoi,

Zie hieronder het gespreksverslag. In geel gearceerd, en hieronder opgesomd, drie belangrijke take aways.

5.1.2.e ten aanzien van het eerste punt weet ik niet of er al een gesprek elk kwartaal ingepland staat, maar anders is dat wel de wens van 5.1.2.e Zou dat ingepland kunnen worden?

Overeengekomen

- 1x per kwartaal een strategisch overleg tussen 5.1.2.e Nu nog eentje vlak voor de zomer inplannen. En daarnaast regulier met 5.1.2.e
- 5.1.2.e Aansluiten bij brede overleg met Raad en energiepartijen
- 5.1.2.e Opzetten bilateraal gesprek tussen ES en NL koepels

Afstemming overleg

5.1.2.e Ons ingebrachte punt zit er ook bij hen in. Belangrijk structuur aan te brengen tussen overleggen. Vanuit hun kant toelichting hoe het is ontstaan. Toen MEZK besloot dat hun voorzitter een lobbyverbod had vielen reguliere gesprekken met DG in het water. Dat vond het bestuur van de vereniging zeer onwenselijk. 5.1.2.e ook. Daarom structuur waarin 1 vicevoorzitter erbij is en 5.1.2.e voor continuïteit. 5.1.2.e zelf ook met EP regulier overleg omdat het dubbelop werd ook met 5.1.2.e en 5.1.2.e Dat werd dubbel. Toen afgesproken contact naar believen. Met 5.1.2.e vooral contact met andere collega van 5.1.2.e twee keer contact over urgentie vanuit hen. Niet de bedoeling dat het vanuit 5.1.2.e een regulier overleg moet zijn. Meer vanuit zijn programmamanagement collega die zich met gas bezig houdt. Afspreken hoe het te structureren. Uitdrukkelijke wens om ook regulier contact met 5.1.2.e te hebben. Daar zijn vicevoorzitters hoofd. 5.1.2.e is dan meer secretaris en rode draad informatievoorziening. 5.1.2.e is wat hij met EP had een goede werkwijze? 1x per kwartaal tussen 5.1.2.e overleg. Nog eentje vlak voor de zomer een strategisch overleg. En dan regulier met 5.1.2.e.

Contact Spanje

5.1.2.e aanvullend punt vanuit MT. De MP was in Spanje vorige week. Met 5.1.2.e gesproken. Ook met 5.1.2.e Bij beiden leeft energie enorm. EU raad was ontploft met energie thema. 5.1.2.e ook in media maximale prijs op gas. 5.1.2.e zette in op wholesale cap wat niet is gelukt. Op EU raad MP met 5.1.2.e samen hard ingezet op gesprek met sector en EU en raad en energiepartijen om ook een beeld van de sector te krijgen. Dat gesprek is in Brussel nog niet begonnen. Misschien hoort 5.1.2.e hier meer over. Wij in ieder geval weinig gehoord. Dat moedigen wij wel aan.

Eerste vraag: Zien jullie dat EU overleg en worden jullie erop aangesloten?

Tweede: MP wil weten of NL en Spaanse koepel gedachten uit kunnen wisselen zodat wij beter begrijpen wat de issue zijn. De ambassade in Spanje kan op de lijn hierover. Voor ons alleen maar upside omdat de Spaanse bedrijven er waarschijnlijk hetzelfde inzetten. Daarom het verzoek, kan via de ambassade helpen, om een gesprek met de Spaanse counterpart op te zetten. Wat is een goede aanpak van de hoge prijzen tegen achtergrond van Repower. Wij kunnen dan teruggeven aan de MP's. Bij volgende raad kunnen wij daar dan over terugkoppelen: dit willen onze koepels.

5.1.2.e: goed idee. Het brede sentiment is dat niemand voor caps is, want dat kan echt markten kapot maken. Kijk maar in GB wat er met retail price is gebeurd. Dit doen zij dus met plezier. Vanuit Eurofas? niets gehoord hierover. Dat wil niet zeggen dat zij niet actief zijn. Soms wat reactief in info voorziening. Eurelec meest actief. Toch en beetje noord zuid scheidslijn. Noord EU minder happig op ingrijpen. Franse voorzitter is er wat meer voor. 5.1.2.e gaat na.

5.1.2.e gesprekken terugkoppeling zeer gewenst. Specifiek met Spanje zou meer bilateraal zijn.

5.1.2.e dat doen zij zeker. Ook contact gehad met 5.1.2.e Van Nieuwenhuizen heeft dat gedaan, daar ook benadrukt de onwenselijkheid van wholesale price caps.

Draaiboek financiële problemen energiebedrijven

5.1.2.e Benieuwd naar hem te luisteren. ACM heeft zelf in jaarrapport een aantal aanbevelingen gedaan. Waaronder:

- 1) strengere eisen op governance en buffers aan andere kant;
- 2) het idee van een soort vangnetregeling bij bedrijven die klanten krijgen ook de liquiditeit krijgen om hen te incorporeren bij de onboarding/switch;
- 3) de prijs van overstap meer marktconform maken.

Wat zijn jouw ervaringen bij eerdere problemen en de drie voorstellen van de ACM.

5.1.2.e faillissement in 2013 van TRIANEL. Was een Whitelabel partij. Eigendom van Duitse GMBH. Bedrijf is plotseling de stekker uitgetrokken in DE. 5.1.1.c

5.1.1.c Kettingreactie als gevolg. Bijna PV net de kop gekost. 5.1.1.c hebben moeten bijspringen, 5.1.1.c ook. Door de enorme calls van pv net (enerzijds onbalans omdat Trianel niet meer afnam, anderzijds ingekochte elektriciteit moesten zij ook nog kwijt). Diermate aanslag financieel dat pv net bijna niet heeft overleefd. Faillissements- en energiewetgeving conflicteerde ook nog. Curator ging shoppen met de kaartenbak. Hun vordering verkocht in 2016 (energie 21). Enorme schokgolf. Andere leveranciers ook omgevallen. Daarom soms onverwachte kettingreactie. Men had niet voorzien dat enkele partijen worden geraakt. Als er daarom een pv'er om dreigt te vallen dan heb je een issue. De handelspartijen nemen een positie in op de beurzen. De pv's daar hebben wij er 100 van. Best veel. Er zit een risico in een domino-effect en dat ook gezonde partijen geraakt kunnen worden.

Zij zijn het erover eens dat de eisen voor het verkrijgen van een leveringsvergunning omhoog moet. Financiële eisen. De voorschotnota opbrengst geldt nu enkel. Geen eigen vermogen nodig. Natuurlijk moeten partijen vrij kunnen toetreden, maar je moet wel aan wat minimumeisen voldoen. Je moet ook als je omvalt niet een nieuwe pv kunnen starten. ACM maatregelen zijn zij van op de hoogte. Intensiever contact met de grote vijf leveranciers. Zij hebben het veel over solvabiliteit, maar ook aandacht voor liquiditeit belangrijk in de huidige markt. De korte termijn verplichting waarop de beurzen nu geraakt worden. Stel de Yamal pijplijn wordt geraakt dan hebben wij wel een probleem. Die leveranciers, vijf grootste, wat doen wij met die partijen die daaronder zitten? Best wat die nog niet tot grote worden gerekend, maar wel enigszins groot zijn. Als een partij met 100.000 aansluitingen omvalt is het lastig die op te nemen door de anderen. Vooral punt dat additionele inkoop mogelijk moet zijn en voorkomen dat de drempel nu veel te laag is voor consumenten om over te stappen (50 EUR). Na 30 dagen mag je sowieso switchen zonder boete.

5.1.2.e handelspartijen zijn erg weinig gereguleerd. Vergelijking met financiële markt. ABN clearing houdt toezicht op alle clearing partijen en neemt die verantwoordelijkheid over. Zou je ook van TenneT moeten verwachten. Wel lastig. Niemand heeft behoefte om de PV's van een bailout te voorzien. Zonde echter als opportunistische pv's voor issues in het systeem zorgen. Dat punt goed gehoord. Dit ligt buiten ACM opdrachtbrief om. Op turn zit ook een issue. Als je zelf liquiditeit verschaft voor partijen die klanten overnemen. Stel je moet 10k overnemen met een gemiddeld rekening van 400 EUR zou je al daarin moten voorzien. Wel lastiger voor partijen die nog niet zijn omgevallen om daar liquiditeit voor te

verschaffen. Is het dan solvabiliteit of liquiditeit? Er is ook veel gebaseerd op de balans van het bedrijf. De wens is helder, maar intellectueel is hij lastig. Er is geen bankenequivalent omdat de sector minder goed gereguleerd is, met overigens goede redenen. Wij gaan met AFM en DNB om tafel. Ook de taskforce leveringszekerheid.

5.1.2.e liquiditeit alleen voor in de kern gezonde bedrijven.

5.1.2.e wel lastig om te bepalen wat *in de kern gezond* dan precies is. Als je geen zicht hebt op de balans als overheid is het lastig om te bepalen.

5.1.2.e reconciliatie pas na 22 maanden. Van 48 naar 36 naar 22 maanden. Duurt veel te lang.

Overige acties taskforce

5.1.2.e Vrijdag brief naar de Kamer. LNG additionele capaciteit lijkt op stoom te liggen. Al meer LNG geregeld dan RF gas afhankelijkheid. Op korte termijn spannend. Op lange termijn VS grote opschaling van plan. Opschaling naar 80 bcm duurt tot 2025 in de VS. Beeld over start vulling: Subsidie voor designated party. Vrijdag bekend maken en budget duidelijk maken. Hopelijk hiermee op korte termijn oplossing. Op de lange termijn verplichting aan de producenten.

Warmtewet

5.1.2.e Met 5.1.2.e ook besproken.

5.1.2.e: lang met VNG achteruit onderhandeld. Lag een goede wet, maar lijkt nu vertraagd te worden. Wet moet ook langs RvS. Onvoldoende tussenoplossingen. Er vallen nog woorden als genationaliseerd.

5.1.2.e lastig, omdat ook klein deel van Eerste Kamer hierop gefocust is. Eerst duidelijk wat wij bestuurlijk willen. Hij deelt de inschatting dat de zomer enthousiast is.

Groet,

5.1.2.e

-----Original Appointment-----

From: 5.1.2.e | Energie-Nederland <5.1.2.e@energie-nederland.nl>

Sent: dinsdag 19 april 2022 10:40

To: 5.1.2.e | Energie-Nederland; 5.1.2.e

5.1.2.e

Subject: FW: Regulier overleg EZK | E-NL

When: dinsdag 19 april 2022 14:00-15:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Where: Teams

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e | Energie-Nederland <5.1.2.e@energie-nederland.nl>

Verzonden: donderdag 17 februari 2022 08:56

Aan: 5.1.2.e | Energie-Nederland; 5.1.2.e

Onderwerp: Regulier overleg EZK | E-NL

Tijd: dinsdag 19 april 2022 14:00-15:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Teams

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Afwezig op vrijdag

Energie-Nederland

t: +31 (0)70 311 43 50

m: +31 (0)6 5.1.2.e

e: 5.1.2.e [@energie-nederland.nl](mailto:5.1.2.e@energie-nederland.nl)

w: www.energie-nederland.nl

ONDERNEMEND IN ENERGIE

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Mevrouw C. van Nieuwenhuizen
Voorzitter Energie Nederland
Lange Houtstraat 2
2511 CW DEN HAAG

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Warmte en Ondergrond

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk**Behandeld door**

5.1.2.e

T 06 43423520

5.1.2.e

5.1.2.e@minezk.nl

Ons kenmerk

DGKE-WO / 22170748

Uw kenmerk

2.022.026

Bijlage(n)

Datum **- 03 MEI 2022 -**
Betreft Ontvangstbevestiging

Geachte Mevrouw van Nieuwenhuizen,

Op 6 april jl. hebben wij uw brief 'Aankondiging alternatief voor 100% publiek
eigendom warmte-infrastructuren' in goede orde ontvangen.

Wij nemen uw input mee in de overweging en zullen het gesprek verder voeren
tijdens het bestuurlijk overleg met VNG, IPO en warmtebedrijven op dinsdag 19
april a.s.

Hopende u voor nu voldoende te hebben geantwoord.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e Energie-Nederland <5.1.2.e @energie-nederland.nl>
Verzonden: dinsdag 21 juni 2022 18:16
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
 5.1.2.e
 | Energie-Nederland; Cora van Nieuwenhuizen | Energie-Nederland
Onderwerp: Brief van Energie-Nederland n.a.v. brief van G4-G40 van 8 juni 2022
Bijlagen: 2022-06-21 Brief 2.022.034 Energie-Nederland n.a.v. brief G4-G40 gemeenten.pdf

Geachte heer Jetten,

Graag bied ik u de brief in bijlage aan die Energie-Nederland heeft opgesteld naar aanleiding van de brief van de G4-G40 gemeenten van 8 juni 2022. Onze brief bespreekt Energie-Nederland ook graag morgen bij het geplande Bestuurlijk Overleg met uw 5.1.2.e over de Wet collectieve warmtevoorziening.

Vriendelijke groet, best regards,

5.1.2.e

Energie-Nederland

t: +31 (0) 70 311 43 50
 m: +31 (0) 6 5.1.2.e

Parkstraat 83
 2514 JG Den Haag

e: 5.1.2.e @energie-nederland.nl
 w: www.energie-nederland.nl

ONDERNEMEND IN ENERGIE

Zijne Excellentie de minister voor Klimaat en Energie

De heer drs. R.A.A. Jetten
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag
Ook per e-mail: **5.1.2.e** @minezk.nl

Plaats & datum Den Haag, 21 juni 2022
Betreft Reactie Energie-Nederland n.a.v. brief G4/G40 van 8 juni 2022
Briefnummer 2.022.034

Geachte heer Jetten,

Recent namen wij kennis van de brief van 8 juni 2022 van de G4/G40 gemeenten aan u over de ontkoppeling van de warmtetarieven van de aardgasprijs. De gemeenten pleiten in die brief voor het versnellen van de ontkoppeling. Wij steunen die oproep van harte.

Ontkoppeling warmtetarieven van aardgasprijs versnellen

De wens om zo snel mogelijk over te stappen van de aardgasreferentie voor de warmtetarieven naar tarieven gebaseerd op de daadwerkelijke onderliggende kosten is maatschappelijk en politiek breed gedeeld. Ook voor Energie-Nederland is dit één van de voornaamste redenen om ervoor te zorgen dat de Wet collectieve warmtevoorziening (Wcw), waarin dit geregeld wordt, zo snel mogelijk van kracht kan worden.

De lopende onderzoeken van uw ministerie rond de marktordening voor collectieve warmtesystemen, een andere pijler van de Wcw, vergen echter meer tijd. Dat leidt dus ook tot vertraging van de regels voor de nieuwe tariefregulering. Wij geven u daarom in overweging om deze regels – samen met andere onomstreden delen van het concept wetsvoorstel Wcw zoals het verduurzamingspad en de kavelsystematiek – naar voren te halen. De regels rond de marktordening (samenwerkingsvormen en eigendomsstructuren) kunnen dan later worden ingevoegd. Op die manier gaat zo min mogelijk tijd verloren voor de ontkoppeling van de warmtetarieven van de aardgasprijs en wordt recht gedaan het goed voeren van de complexe discussie rondom het marktordeningsvraagstuk.

Warmteklanten krijgen eerlijke prijs

Dat warmtebedrijven te veel zouden vragen is feitelijk onjuist. Dit beeld schaadt bovendien het draagvlak voor de warmtetransitie.

De rendementen, die de ACM sinds 2013 monitort en rapporteert in de Rendementsmonitoren, waren steeds binnen de gestelde bandbreedte voor het redelijk rendement. De ACM stelde eind 2021 in haar laatste monitor zelfs vast dat de rendementen een da-

Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
070 311 43 50

info@energie-nederland.nl
energie-nederland.nl

KvK Den Haag 50816179
NL37 Valt buiten reikwijdte
BTW NL8229.40.474.B01

lende trend vertonen door de forse investeringen van de sector in de warmtetransitie. Tot slot concludeerde de ACM eind maart van dit jaar nog dat de warmtebedrijven in 2022 gemiddeld 18% onder de maximumtarieven van de ACM blijven en dat zij de maximumtarieven niet misbruiken om meer winsten te behalen.¹

De ACM constateert ook dat de inkoopkosten van warmtebedrijven zijn gestegen. Dit heeft overigens tot duidelijk lagere tariefstijgingen geleid dan de stijging van de energierekening bij huishoudens met een gasketel: bij de vijf grootste warmteleveranciers is de warmterekening in 2022 gemiddeld met 41% gestegen; bij tien kleinere gemiddeld 47%. De ACM constateert op basis van het CBS-bericht van 18 februari jl. dat een doorsnee huishouden met een gasketel bij de energieprijzen van januari 2022 94% meer betaalt aan gas dan een jaar eerder.² Inmiddels loopt het voordeel van huishoudens met een warmtenetaansluiting verder op als gevolg van de toenemende spanningen op de gasmarkt en de tussentijdse prijsverhogingen van gas- en elektriciteitsleveranciers.

Voorstel G4/G40: ingrijpen in tarieven

De G4/G40 gemeenten stellen voor om vooruitlopend op nieuwe wetgeving alvast per 2023 een paar stappen te zetten, waaronder een correctie op de warmtetarieven door die tarieven te baseren op de aardgasprijs exclusief de energiebelasting (*“omdat de warmtebedrijven immers geen energiebelasting afdragen”*). Dit zou leiden tot een maximum GJ-tarief dat EUR 14,70 (exclusief BTW) lager ligt, terwijl de kosten niet afnemen. Dat betekent een verlieslatende bedrijfsvoering van zowel publieke als private warmtebedrijven, met mogelijke gevolgen voor de continuïteit van bedrijven, de leveringszekerheid en het realiseren van de warmtetransitie in de gebouwde omgeving. Het moge duidelijk zijn dat Energie-Nederland zo’n voorstel niet zal steunen.

Samenvattend

Energie-Nederland is voorstander van het naar voren halen van de invoering van de kostengebaseerde tariefreguleringssystematiek. Dat verhoogt het draagvlak voor de warmtetransitie en draagt bij aan versnelling ervan. Uiteraard treden we graag in overleg met u en uw ministerie over de uitwerking.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Cora van Nieuwenhuizen
Voorzitter Energie-Nederland

¹ [Warmteleveranciers blijven gemiddeld 18% onder maximumtarieven, van misbruik lijkt geen sprake | ACM.nl](#).

² [Prijs van energie 86 procent hoger \(cbs.nl\)](#). CBS geeft aan dat de totale energierekening 86% is gestegen. Voor gas is dat 94% en voor elektriciteit 52%.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 5 juli 2022 11:21
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Ombouw gascentrales in uitvoeringsoverleg?

O meen je niet...dat wist ik niet. 5.1.2.e is in dit overleg niet zo'n ingewikkelde gesprekspartner merk ik, dat is met 5.1.2.e denk ik ander verhaal. OK dan moeten we daar maar vanuit blijven gaan. Dank voor de info.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 5 juli 2022 11:20
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Ombouw gascentrales in uitvoeringsoverleg?

Ben er niet zeker van dat 5.1.2.e er niet meer zit.

Cora van nieuwenhuizen mag nog niet, dus dan toch vaak 1 vd 2 plv voorzitters van energie nederland ... 5.1.2.e is 1 van die 2.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
 5.1.2.e

.....
Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C Noord | 3e etage
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
 T +31 70 5.1.2.e / + 31 6 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl
<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat>

Werkdagen van maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. Bezoekt u binnenkort een EZ-locatie? Houd u er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) moet kunnen tonen bij de receptie.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 5 juli 2022 11:11
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 <5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 <5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Ombouw gascentrales in uitvoeringsoverleg?

Hi, fijn dat je het in je agenda hebt staan 5.1.2.e Wil ook even de gesprekken afwachten deze maand, en volgens mij idd besproken dat de nieuwe directeur Energiesysteem in principe aan tafel zit. En ook: de individuele bedrijven zullen er in principe niet meer bij zijn vanaf september dus dat betekent ook je vaste gesprekspartner in deze niet meer. Dat zal, vermoed ik, de discussie wat rustiger maken aan tafel.

5.1.2.e over het algemeen: voorkeur heeft dat er 2 weken vooraf iets van input wordt gestuurd (bijv slides voor presentatie), maar het gebeurt regelmatig dat dat niet zo is. Ik merk wel dat de discussie dan vaak wat matter is, dus ook een beetje afhankelijk wat je wil bereiken. Als je alleen wilt informeren, kun je het ook ter plekke presenteren.

Ik ben vanaf 29 augustus met vakantie, dus heb graag de week daarvoor wel even contact over wat we nu gaan doen. Ik zet in mijn agenda dat ik jullie benader.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 5 juli 2022 11:03

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Ombouw gascentrales in uitvoeringsoverleg?

Hoi,

Laten we tegen die tijd even kijken hoe de vlag ervoor hangt.

Nu 5.1.2.e weer bij ons de warmteclusters gaat doen als plv directeur Energiemarkt vanaf 1 of 15 september, weet ik niet of hij UO Energie blijft doen.

Lijkt me meer iets voor de nieuwe directeur strategie energiesysteem of een van de MT-leden van strategie energiesysteem ... Ben bang dat dat 16 sept nog niet duidelijk is ...

Ik heb het overleg in elk geval ook in mijn agenda staan en kan indien gewenst aansluiten (5.1.2.e zit dan in Nieuw Zeeland).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Beleidsmedewerker / wnd clusterleider Elektriciteitsmarkt

.....
Directoraat-generaal Klimaat en Energie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C Noord | 3e etage

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T +31 70 5.1.2.e / +31 6 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat>

.....
Werkdagen van maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. Bezoekt u binnenkort een EZ-locatie? Houd u er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) moet kunnen tonen bij de receptie.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 5 juli 2022 10:03

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Ombouw gascentrales in uitvoeringsoverleg?

Ha 5.1.2.e

Dankje! Hoe ziet de planning er verder uit qua stukken aanleveren? Of zouden we ook een presentatie kunnen geven zonder voorbereidende stukken? (Ik weet nog niet wat we zouden willen, maar dan weten we de opties 😊).

Bedoel je dat er dan naast ons (5.1.2.e en ik) nog iemand vanuit Energiemarkt aanwezig zou moeten zijn? Of volstaan wij?

De omgebouwde gascentrales zijn inderdaad een onderdeel van CO2-vrije regelbare flex, maar ik ben niet bekend met de discussie hierover in het UO-E.

Groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 4 juli 2022 11:17

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Ombouw gascentrales in uitvoeringsoverleg?

Hi 5.1.2.e

Dank voor je mail.

Ik kan me voorstellen dat er zeker met interesse naar kan worden gekeken, dus zet het graag op de agenda. Ik betrek even 5.1.2.e vanwege de relatie met de discussie recent met UO-E en co2 vrij regelbare flex? Dat raakt dit toch ook? Er moet dan wel iemand bij zijn vanuit energiemarkt die 5.1.2.e helpt met ondersteuning, naast 5.1.2.e (die 5.1.2.e normaal voorbereid).

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 1 juli 2022 15:03

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Ombouw gascentrales in uitvoeringsoverleg?

Hoi 5.1.2.e

Wij denken dat het goed is om de leden van het uitvoeringsoverleg Elektriciteit even bij te praten over het project "ombouw gascentrales naar CO2-vrije elektriciteitscentrales". Hoe denk jij daarover en zou dat 16 september kunnen?

Groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Elektriciteit

Directoraat-Generaal Klimaat & Energie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M +31 6 5.1.2.e
E 5.1.2.e @minezk.nl
I www.rijksoverheid.nl/ezk
.....

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 5 juli 2022 14:20
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: voorbereiding E-NL

Ha 5.1.2.e

Bedankt voor de snelle terugkoppeling!

Groeten,
 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 5 juli 2022 14:10
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 <5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 <5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: voorbereiding E-NL

Hoi.

Hieronder kort de terugkoppeling bij de vier punten die 5.1.2.e zojuist besprak met Energie Nederland.

Felicities van ENL aan EZK over akkoord ministerraad met Energiewet. 5.1.2.e hoopt direct na zomer advies RvS te krijgen.

1. Ontwikkelingen gasmarkt

- ENL had eerder grote zorg over een Duits wetsvoorstel om hogere kosten gasinkoop door te kunnen belasten. Wet lijkt te worden aangepast op fysieke levering in DL. Dan minder effect op prijzen in NL.
- Uniper zal Duitse staat wel in stappen. Verder strak met ENL en leden contact houden over eventuele financiële problemen, zeker over de drie systeembedrijven in onze markt. Dit zeggen we ook tegen ACM. Dan zijn er ook reddingsacties in NL mogelijk. Dan moeten ook boeken open om te kunnen rechtvaardigen. Ook zorg bij EZK over doorwerking Uniper.
- Berenschot legt laatste hand aan wenselijke afschakelvolgorde. Oud was van groot naar klein; daar komt nu meer reliëf in, rekening houdend met rol bedrijven in andere ketens. Gaat een andere afsluitvolgorde geven.
- Tender is gericht op tijdelijke productiestop gedurende komende winter (tijdelijke maatregel). Eerste concept gaan we t.z.t. delen. Inzichten Berenschot delen we met de Duitse collega's. Producten basischemie zit in veel ketens, dus mogelijk eerst 20% minder voor iedereen en nog niet selecteren en daarna mogelijk niet alle zelfde bedrijven/producten eruit; grensoverschrijdend organiseren. We bereiden die tender voor, die eigenlijk pas in fase 2 of 3 zou passen, zodat hij gereed is begin september. Dan besluiten wanneer in te zetten (wel of niet al voor beetje extra vullen bergingen). Tender moeten we altijd doen voor verplicht afschakelen.
- ENL vraagt aandacht voor wat dat voor leverancier betekent die het gas overhoudt.
- Vermoedelijk vandaag nog een brief over Bergermeer uit met laatste stand van zaken. Vulling loopt goed op schema. Wordt uitdaging om vulgraden te halen, zeker als levering uit Rusland weg zou vallen.
- ENL vraagt naar 42% werkvolume van Gazprom. Dat zit in vulopdracht EBN. Bergermeer levering aan UK mogen we aftrekken. Werkvolume Gazprom wordt pas een probleem bij vulling boven 70% wat komende winter niet verplicht is. Contractuele beperking tussen Taqa en Gazprom. Kijken we naar voor winter na komende winter.

- Gasunie/GTS doet studie naar interconnectie en 'zwaartekracht' die hoge prijzen in Duitsland zullen hebben op NL. NL heeft een relatief gunstige uitgangspositie door LNG importcapaciteit en bergingen in NL. Toch ook volume en piek beperkingen interconnectie DL en beperkingen west naar oost transport in DL.

Toezegging om terug te komen op de rol van de gascentrales. 100 MW grens wel genoemd. ENL geeft aan dat je rekening moet houden met warmtelevering en extra gasverbruik als er elders in Europa minder efficiënte centrales aan zouden gaan?

2. Wet collectieve warmtevoorziening

- Do en vr zijn terugkoppeling van PWC over conceptbevindingen geweest waar ENL bij was.
- Redelijk stevige conclusies: operationele risico's voor 2030 doelen + kosten aan publieke kant flink groter.
- Deze week met minister bespreken en met collega's van BZK.
- Daarna gesprek met stakeholders voeren in de weken van de vakantie.
- Besluitvorming als bewindspersonen terug zijn na reces. Dan zijn ook bevindingen PWC definitief.
- Korte voortgangsbrief komt wel nog voor reces. Nog geen advies erin.
- ENL geeft m.b.t. gasprijsreferentie aan dat ze die een aantal jaren vooruit hedgen en vergt dus overgangstijd. EZK geeft aan dat wetsvoorstel voor alleen tarieven weinig sneller zal zijn dan Wcw + ACM heeft tijd nodig. Dus in brief geven we aan dit niet apart te gaan regelen.

Toezegging: we delen brief voordat hij naar TK gaat, maar we verrassen ze niet.

3. Schaarste netcapaciteit

- Energiewet zoekt oplossing in taken netbeheerders en congestiemanagement.
- Probleem zit bij ruimtelijke ordening door gemeenten en provincies en evenzo financiële ruimte voor netbeheerders die ook van provincies en gemeenten moeten komen. Wordt dat voldoende onderkend?
- Besef bij gemeenten en provincies is er bij hen dat ze een verantwoordelijkheid hebben qua ruimtelijke ordening / grondvergoedingen groeit. Ook door gesprekken 5.1.2.e in Brabant en Limburg bij provincies die nu denken over evt provinciale coördinatieregeling.
- 5.1.2.e verwijdst naar brief van februari. Daarin aangekondigd te onderzoeken of Rijk kan participeren in decentrale netbeheerders. Verder geen details, maar EZK is in gesprek met netbeheer NL, de decentrale netbeheerders en hun aandeelhouders. Zorgen dat kapitaal niet blokkerend wordt.
- Daarnaast is personeel een issue, wat ENL zal herkennen.
- Ten vierde om bestaande net beter uit te nutten. Daar kijkt 5.1.2.e ook naar, inclusief aanvullende eisen aan producenten.
- Ten vijfde. Problemen Limburg en Brabant, veel aanvragen uit industriële clusters, alvast voor 2026 handdoekjes leggen. Met 3 dergelijke grote aanvragen is de hele buffer weg. Hierover gaan we gesprek aan met o.a. VEMW qua planmatige aanpak en clusterstrategie (CES) of individueel aanvraag indienen. Gecoördineerde en planmatige aanpak vanuit PIDI wordt anders onderuit gehaald.
- ENL benadrukt onderscheid fysieke en (pre)contractuele congestie. Afhankelijk van 380 kV aanleg en of die er in 2026 is, treedt die fysieke congestie wel of niet op. Mogen we eisen stellen aan aanvragen? Suggesties van ENL welkom.
- ENL: gaat vooral om onderstations die slimmer moeten worden om te zien of je die beter kan benutten. Pas ook verschillende oplossingen toe voor aanbodcongestie versus vraagcongestie.

4. Reguliere afspraken

- Vanaf 22 januari weer Cora plannen.
- Ook komende periode in de zomer zullen we elkaar wel weer spreken.

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 5 juli 2022 09:50

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: voorbereiding E-NL

5.1.2.e

Hierbij zoals aangekondigd de nota, waarbij uitdrukkelijk aangetekend dat dit nog een concept is en nog geen definitieve versie.

Zetten jullie deze voor 5.1.2.e in Ibabs erbij?

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 4 juli 2022 17:16

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: voorbereiding E-NL

5.1.2.e

Zetten jullie dit voor 5.1.2.e in Ibabs? Ik stuur voor warmte morgenochtend nog een nota na, die is nog niet af.

5.1.2.e

5.1.2.e

Hierbij de voorbereiding voor het regulier overleg met Energie Nederland. Volgende keer doen we het weer netjes met een nota. Ik zal deze mail ook in Domus zetten.

Dinsdag 5 juli 2022, 13.00 – 14.00 uur (MS teams)

Aanwezig: 5.1.2.e (beiden Energie Nederland); 5.1.2.e zal aansluiten ook voor terugkoppeling naar de EZK collega's.

Onderstaande agendapunten zijn afgestemd met Energie Nederland.

1. Ontwikkelingen gasmarkt

Stilstaan bij belangrijkste lopende acties, zoals o.a. uitwerking van en duidelijkheid over BHG; als er een besparingstender komt, dan dat gas reserveren voor opslagen vullen; vulgraad Bergermeer.

- In bijgevoegde brief van E-NL van eind mei over het Bescherm- en Herstelplan Gas (BH-G) geeft E-NL aan heeft behoefte te hebben aan meer duidelijkheid over de werking van het BH-G en uit zij zorgen over de financiële risico's van fysieke tekorten. EZK gaat daarover op 14 juli met E-NL in gesprek, om de nodige informatie te delen en waar mogelijk punten mee te nemen in de doorontwikkeling van het BH-G. Later zal daar een terugkoppelsessie over worden ingepland.
- E-NL is zeer geïnteresseerd in de besparingstender die MKE heeft aangekondigd bij de afkondiging van de vroegtijdige waarschuwing uit het BH-G. Als de tender meer vorm gaat krijgen zal hier ook met stakeholders over worden gesproken.

- Brief vulgraad Bergermeer is mogelijk net wel/niet voor dit overleg verzonden.
- Er ligt nog een concrete vraag vanuit E-NL over de Sloecentrale. Vermoedelijk wordt het onderwerp niet opgebracht, maar dit wordt nog uitgezocht.
- Evt. financiële problemen indien Energie NL dit opbrengt: Afgelopen weken zijn er gesprekken gevoerd met een aantal marktpartijen dat in Nederland actief is. Uit deze gesprekken komt het beeld dat de kans dat grote of middelgrote energiebedrijven omvallen vrij laag wordt ingeschat.
- Problemen zoals nu bij Uniper in Duitsland worden in Nederland niet verwacht, omdat Nederlandse bedrijven geen directe inkoopcontracten voor gas uit Rusland (meer) hebben.
- Het grootste probleem dat gesignaleerd wordt is dat partijen elkaar niet meer vertrouwen en daardoor onderling geen of minder overeenkomsten meer willen aangaan en dat steeds meer elektriciteit en gas via de beurs wordt verhandeld. Bij handel op de beurs zijn de kosten voor zekerheid (margins) momenteel erg hoog. Hierdoor is elektriciteit en gas extra duur en worden er minder termijncontracten aangeboden.
- Energie Nederland heeft haar leden eind vorige week in een Nieuwsflits opgeroepen om zich in geval van financiële problemen te melden bij 5.1.2.e . 5.1.2.e heeft nog geen meldingen ontvangen.

2. *Vervolgproces Wet collectieve warmtevoorziening*

De op 15 juli a.s. verwachte kamerbrief: de inbreng van Energie-Nederland daarbij, onze zorg over risicovolle woordkeus (zoals 'warmte-infra is vitaal' of 'publieke zeggenschap'), de wijze waarop EZK de onderzoeken van Greenvis, PwC en de botsproeven in de brief en ook in advisering aan de minister meeneemt. Verwachte stappen na zomervakantie.

- Zie bijgevoegde laatste versies van de presentatie en kamerbrief ter voorbereiding op het BO EZK-Energie Nederland van morgenmiddag. Merk op dat dit nog conceptversies zijn.
- De nota is op dit moment nog niet gereed om door te sturen. Die volgt morgenochtend.

3. *Schaarse netcapaciteit*

Activiteiten gericht op versneld wegnemen van grootste knelpunten. Reactie van EZK op recente Kamervragen Silvio Erkens (zie <https://twitter.com/SilvioErkens/status/1536703999541403650>). E-NL is in ieder geval geïnteresseerd in reactie op vraag 3, waarin Erkens vraagt naar een analyse naar de oorzaken van de schaarste op de elektriciteitsnetten.

- Voor bovenstaande kamervragen is/wordt een uitstelbriefje gestuurd.

4. *Planning reguliere afspraken EZK – Energie-Nederland vanaf begin 2023*

Vanaf januari 2023 kunnen de overleggen tussen EZK en Energie-Nederland weer regulier ingepland gaan worden, tussen de voorzitter van E-NL en 5.1.2.e en tussen de 5.1.2.e 5.1.2.e . Graag zetten we de planning binnenkort in gang.

- Volgende overleggen met jou staan ingepland op: 27 sept, 18 okt (=vrij kort na 27 sept) en 15 dec. Wat mij betreft zeg je toe dat we het volgende overleg na de zomer afspraken maken over regulier overleg met de directie Energiemarkt. Ik wil even (laten) overleggen tussen 5.1.2.e (eerder jouw plaatsvervanger bij dat overleg met Cora?), 5.1.2.e (gaat elektriciteitsmarkt doen, lijkt logisch), of evt. 5.1.2.e (vanuit warmte) of 5.1.2.e (vanuit gas) wie vast het overleg met 5.1.2.e gaat doen namens Energiemarkt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Beleidsmedewerker / wnd clusterleider Elektriciteitsmarkt

.....
Directoraat-generaal Klimaat en Energie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C Noord | 3e etage

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T +31 70 5.1.2.e / + 31 6 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat>

.....
Werkdagen van maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. Bezoekt u binnenkort een EZ-locatie? Houd u er dan rekening mee dat u een geldig identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart of rijbewijs) moet kunnen tonen bij de receptie.

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 4 juli 2022 12:47

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

CC: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: voorbereiding E-NL

Hoi 5.1.2.e

Morgen staat er een regulier overleg E-NL gepland.

Lukt het de stukken/voorbereiding voor vanmiddag 1700 uur aan te leveren?

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

E-mail: 5.1.2.e @minezk.nl

T: +31 70 5.1.2.e

Als u een bezoek brengt aan het Ministerie, dient u in het bezit te zijn van een geldig legitimatiebewijs.

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Mevrouw Van Nieuwenhuizen
Energie Nederland
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag

Datum 6 juli 2022
Betreft Ontvangstbevestiging van reactie Energie-Nederland n.a.v. brief
G4/G40 van 8 juni 2022

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Energiemarkt

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

5.1.2.e

T 070 5.1.2.e

5.1.2.e@minezk.nl

Ons kenmerk

DGKE-DE / 22301030

Uw kenmerk

2.022.034

Bijlage(n)

Geachte Mevrouw Van Nieuwenhuizen,

Op 21 juni jl. hebben wij uw schrijven in goede orde ontvangen.

Wij nemen uw input mee in de overweging en hebben reeds het gesprek hierover
gevoerd tijdens het bestuurlijk overleg met Energie-Nederland op woensdag 22
juni jl.

Hopende u voor nu voldoende te hebben geantwoord.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Zijne Excellentie de minister voor Klimaat en Energie

De heer drs. R.A.A. Jetten

Bezuidenhoutseweg 73

2594 AC Den Haag

Ook per e-mail: **5.1.2.e** @minezk.nl**Plaats & datum** Den Haag, 13 september 2022**Betreft** Reactie van Energie-Nederland n.a.v. bestuurlijk overleg Wcw op 8 september 2022**Briefnummer** 2.022.041

Geachte heer Jetten,

Op donderdag 8 september jl. vond een bestuurlijk overleg plaats tussen uw ministerie en een delegatie vanuit de energiesector over de ontwikkelingen rond de concept Wet collectieve warmtevoorziening (Wcw).

Tijdens dit overleg is stilgestaan bij de drie recente onderzoeken van uw ministerie¹, de notitie van uw ministerie van 30 augustus jl. over de uitkomsten², hoe uw ministerie voornemens is daarmee om te gaan en de reacties van VNG en IPO daarop.

Energie-Nederland is uitermate verbaasd dat het verplicht publiek eigendom van warmte-infrastructuur weer op tafel ligt. Die wending staat haaks op de heldere conclusies van de drie onderzoeken die in opdracht van EZK zijn uitgevoerd en met de EZK-notitie van 30 augustus jl.. De onderzoeken geven zeer duidelijk aan dat verplicht publiek eigendom niet voldoet aan de gestelde randvoorwaarden van voldoende publieke realisatiekracht en geen vertraging van de warmtetransitie. In de EZK-notitie van 30 augustus jl. staat als conclusie over verplicht publiek eigendom: "op dit moment onhaalbaar en niet uitvoerbaar".

Op verzoek van uw ministerie sturen wij hierbij onze reactie op schrift.

Korte terugblik op het onderwerp 'marktordening' in het wetstraject van de Wcw

Het onderwerp 'marktordening' is al langer onderwerp van discussie in het wetstraject. Belangrijke momenten waren wat Energie-Nederland betreft:

- Eis van VNG en IPO dat gemeenten op voorhand kunnen kiezen voor een marktmodel en daarmee partijen op voorhand kunnen uitsluiten. De Landsadvocaat gaf in mei 2021 aan dat dit in strijd is met Europese regelgeving.

¹ Onderzoeken van Greenvis, Strategy& (PwC) en van EZK zelf (botsproeven).

² Wet collectieve warmtevoorziening factsheet augustus 2022

- Na de warmtedialogen van eind 2021 en begin 2022 heeft uw ministerie u geadviseerd³ drie aanpassingen in het wetsvoorstel op te nemen om de publieke regie te versterken en “om niet in de wens van de VNG mee te gaan om de infrastructuur altijd in publieke handen te ontwikkelen.”
- In maart 2022 is het voornemen geuit om de infrastructuur altijd in publieke handen te willen ontwikkelen, onder de voorwaarden van voldoende publieke realisatiekracht en geen vertraging van de warmtetransitie. Daartoe zijn de drie genoemde onderzoeken in gang gezet.
- Augustus 2022: de drie onderzoeken zijn opgeleverd en geven duidelijk aan dat verplicht publiek eigendom geen begaanbare route is aangezien er niet aan de vooraf gestelde voorwaarden wordt voldaan.

Conclusie EZK: infrastructuur in publieke handen “op dit moment onmogelijk en niet uitvoerbaar” (notitie van ministerie EZK van 30 augustus 2022)

Deze notitie bevat onder meer de conclusies van de drie onderzoeken, waarbij het zwaartepunt ligt bij het onderzoek naar de publieke realisatiekracht van PwC⁴. In deze notitie staat onder meer de volgende conclusie:

“De conclusie van de minister is dat op dit moment niet kan worden voldaan aan de genoemde voorwaarden en daarmee de verplichting van warmte-infrastructuur in handen van een publieke partij op dit moment onmogelijk en niet uitvoerbaar is. Los van de vraagstelling is duidelijk dat een transitie veel tijd kost en middelen vinden ook. Middelen zijn op korte en in ieder geval de middellange termijn (5-7 jaar) niet voor handen. Daarmee loopt de energietransitie vertraging op. Het gezamenlijk belang het tempo in de energietransitie te houden is kortom niet gediend met realisatie van publieke infrastructuur.

Daarnaast zijn er botsproeven uitgevoerd in samenspraak met alle betrokken partijen. De uitkomsten hiervan geven eenzelfde resultaat.

Ook het in de Wcw opnemen van een overgangsperiode is niet mogelijk omdat onvoldoende vaststaat dat de publieke realisatiekracht over 5-7 jaar wel voldoende aanwezig is. De opties a tot en met d waarmee de infrastructuur in publieke handen zou komen te liggen kunnen kortom niet in de Wcw worden opgenomen zonder dat dit zou leiden tot vertraging van de energietransitie.”

³ Beslisnota van 22 februari 2022 voor “Bestuurlijk overleg 24/2 over Wetsvoorstel collectieve warmte (afronding warmtedialogen)

⁴ Strategy& (PwC), ‘Effecten van publiek eigendomsverplichting op de realisatiekracht voor collectieve warmtesystemen’, 5 augustus 2022.

De conclusie is helder: verplicht publiek eigendom van de warmte-infrastructuur is “op dit moment onmogelijk en niet uitvoerbaar”. Het leidt tot vertraging van de warmtetransitie en is niet uitvoerbaar door onvoldoende publieke realisatiekracht. Dat geldt ook bij een overgangsperiode van 5-7 jaar.

Energie-Nederland onderschrijft deze conclusies, gebaseerd op het PwC-onderzoek en de uitgevoerde botsproeven, volledig. Juist ruimte geven aan alle typen partijen (publiek, privaat of een combinatie) geeft de noodzakelijke versnelling die nodig is in de warmtetransitie in Nederland.

Het is voor ons dus niet verklaarbaar dat we weer terugkeren naar het voornemen van maart 2022, met daaraan toegevoegd dat verplicht publiek eigendom in 2030 gerealiseerd zou moeten zijn (een overgangsperiode van 5-7 jaar).

Een verplicht (overwegend) publiek eigendom van warmtenetten betekent in de praktijk dat van een privaat warmtebedrijf verwacht wordt dat zij minderheidsaandeelhouder (50% – 1 aandeel, of minder) wordt en daarmee de onderliggende partij wordt in een PPS-constructie. Dat betekent dat het private warmtebedrijf bij de ontwikkeling van warmtenetten kapitaal en veel kennis inbrengt, maar feitelijk geen zeggenschap heeft. Dit vinden wij geen realistisch uitgangspunt voor een samenwerking.

Verder bestaat het risico dat de dagelijkse bedrijfsvoering van een bedrijf met een investeringshorizon van 20-40 jaar wordt blootgesteld aan de niet goed voorspelbare dynamiek van de lokale politiek. Een dergelijk minderheidsaandeel is voor private warmtebedrijven en hun aandeelhouders niet werkbaar en niet acceptabel.

Verder staat in de notitie van 30 augustus jl. de suggestie dat private realisatiekracht ook niet gegarandeerd is. Die suggestie is nieuw voor ons. Bovendien is ons geen onderzoek bekend waaruit dat zou blijken.

Kernpunten van de positie van Energie-Nederland

Graag noem ik hier de belangrijkste punten van de positie van Energie-Nederland, die overigens niet gewijzigd zijn de afgelopen periode:

- stuur op de publieke belangen (betaalbaarheid, verduurzaming, leveringszekerheid) en niet op publiek eigendom; die publieke belangen zijn goed te borgen via adequaat toezicht;
- ga uit van een integraal verantwoordelijk warmtebedrijf;
- zorg voor een gelijk speelveld met een open, transparante en non-discriminatoire selectieprocedure voor een warmtebedrijf;
- zorg voor draagvlak voor warmtenetten, samen met alle relevante stakeholders (zoals gemeenten, warmtebedrijven, netbeheerders, bewoners, woningcorporaties); dat draagvlak loopt vooral via betaalbaarheid, verduurzaming en leveringszekerheid, waar publieke en private bedrijven even goed voor gepositioneerd zijn.

Integrale aansturing van de warmteketen is cruciaal om risico's te kunnen dragen

Het is goed om het belang van de integrale verantwoordelijkheid te benadrukken. In een Kamerbrief uit december 2019 staat dat helder toegelicht⁵:

- collectieve warmte heeft wezenlijk andere technisch-economische kenmerken dan de andere collectieve infrastructuur die ingezet worden voor ruimteverwarming, zoals de gasinfrastructuur en het elektriciteitsnetwerk;
- warmte is een relatief complex product dat diverse kwaliteitsparameters kent (temperatuur, druk, debiet, etc.); integrale sturing op deze parameters is cruciaal;
- als gevolg van het doorgaans beperkte aanbod van lokale warmtebronnen en de complementaire werking van deze bronnen is de ontwikkeling van een effectief concurrerende "open" markt voor warmte(bronnen) niet aannemelijk;
- de voordelen van scheiding van levering en transport, zoals in de elektriciteit- en gasmarkt, wegen bij collectieve warmtesystemen dan ook niet op tegen de nadelen;
- vanwege deze kenmerken is het belangrijk dat de warmteketen integraal wordt aangestuurd en dat de warmtemarkt voorzien wordt van sectorspecifieke regulering om de betrouwbaarheid, betaalbaarheid en duurzaamheid te waarborgen.

Het is goed hierbij aan te vullen dat overall in Europa sprake is van integrale aansturing van warmtesystemen, ongeacht of warmtebedrijven publiek, privaat of publiek-private combinaties zijn. Integrale aansturing over de warmteketen heen – tijdens ontwikkeling en tijdens exploitatie – is cruciaal om de vele risico's te kunnen dragen en te kunnen minimaliseren. Het vollooprisico is één van de grootste risico's, maar ook andere risico's zijn aanzienlijk (zie onderstaande tabel voor een overzicht van de risico's).

Loslaten van de integraliteit zorgt ervoor dat de verschillende partijen een prikkel krijgen om de risico's bij de andere partij neer te leggen. Integraliteit zorgt daarom voor een lagere prijs voor consumenten.

Risico categorie	Risico
Risico's die zich manifesteren tijdens de aanleg van het project en dus resulteren in hogere aanlegkosten en latere start van warmtelevering	Aanlegkosten van warmteleidingen zijn anders dan verwacht
	Aansluiting in gebouw anders (bestaande bouw)
	Aanleg en oplevering wijkt af van planning waardoor eerdere/latere inning van aansluitbijdrage en start levering
	Faillissement aannemer of bouwkundig partner
Risico's vanwege vroegtijdige contractaanpassing / langere looptijd business case	Looptijd haalbaarheid > looptijd contracten (grootverbruikers)
	Gecontracteerd vermogen (grootverbruikers) wordt op later tijdstip verlaagd
Risico's die zich manifesteren gedurende de looptijd van de leveringsovereenkomst, maar gelden voor de gehele warmte business	Warmtewet wijzigingen / Regulatorische risico's
	Faillissement van warmtebron en/of technisch falen van warmtebron
	Warmtevraag anders dan verwacht (door afwijking aantal graaddagen en/of hogere isolatie)
	Looptijd contract is langer dan looptijd contract met warmtebron
	Commodity prijs ontwikkelingen (inkoop- vs verkoopprijs)
	Onderhoudskosten zijn anders dan verwacht
	Hoger aantal storingen dan verwacht waardoor hogere uitgaven storingscompensatie
Risico's die zich manifesteren gedurende de looptijd van de leveringsovereenkomst en specifiek zijn voor project	Transportverlies is hoger dan verwacht (vanwege langer durende verdichting)
	Vollooprisico voor gefaseerd project
	Faillissement klant / toekomstige leegstand / eerdere sloop van gebouw
	Dubieuze debiteuren (wanbetaling)

Bron van tabel: WestPoortWarmte, JV tussen Gemeente Amsterdam en Vattenfall Warmte

⁵ Punten van blz. 2 en 3 van [Kamerbrief voortgang wetstraject Warmtewet-2, december 2019](#)

Nog veel vragen over de beoogde acht aanpassingen in het concept wetsvoorstel in notitie van 30 augustus

Hoewel voor Energie-Nederland op dit moment niet duidelijk is wat de status van de acht beoogde aanpassingen is uit de notitie van 30 augustus jl., geven we hier toch graag onze reactie op die aanpassingen. Er leven namelijk nog veel vragen over.

In de notitie staat dat u ruimte wilt geven aan zowel private als publieke warmtebedrijven als aan samenwerkingsverbanden van private en publieke partijen. Wel zou de gemeentelijke regierol met acht aanpassingen nog sterker in het concept wetsvoorstel verankerd moeten worden.

“In deze aangescherpte Wcw kunnen zowel private en publieke warmtebedrijven als een samenwerkingsverband van private en publieke partijen een aanvraag indienen om voor een warmtekavel aangewezen te worden. Daarbij wil de minister de publieke regie van gemeenten bij warmte verstevigen met als doel de energietransitie zo snel mogelijk te realiseren.”

EZK overweegt in dat kader acht maatregelen. Op 29 augustus 2022 heeft Energie-Nederland een eerste reactie op deze maatregelen met EZK gedeeld⁶, met vragen, zorgen en opmerkingen. Die reactie is nog niet inhoudelijk met EZK besproken. Voor de positie voor die maatregelen verwijst Energie-Nederland naar die eerste reactie. Energie-Nederland maakt zich daarbij met name zorgen om maatregel 2, 7 en 8:

- Maatregel 2: het eenzijdig door de gemeente – zonder instemming van het aangewezen warmtebedrijf – kunnen vergroten of verkleinen van een warmtekavel kan leiden tot hogere kosten (en daarmee hogere warmtetarieven voor reeds aangesloten consumenten) en creëert investeringsonzekerheid voor het aangewezen warmtebedrijf. Het is voor Energie-Nederland ongewis of de genoemde wettelijke randvoorwaarden deze onzekerheid kunnen wegnemen.
- Maatregel 7: Energie-Nederland acht een grotere rol voor commerciële netwerkbedrijven in de warmtemarkt om meerdere redenen, die ook al eerder onder de aandacht zijn gebracht, zeer ongewenst (ACM heeft hier in 2020 en 2021 overigens vier adviezen over uitgebracht⁷). Het introduceert risico's:
 - o dat het gelijke speelveld op de warmtemarkt verstoord wordt (denk aan kruissubsidiëring, voorkennis en andersoortige bevoordeling binnen het netbeheerdersconcern, buiten het zicht van de toezichthouder);

⁶ EZK had op 26 augustus 2022 al een versie van de notitie met onder meer de acht beoogde aanpassingen gedeeld met Energie-Nederland. Daarop heeft Energie-Nederland op 29 augustus gereageerd. Op 30 augustus stuurde EZK een aangepaste versie.

⁷ [2020-07/advies-rol-netwerkbedrijven-in-de-warmtemarkt.pdf](#)
[2020-07/advies-acm-voorwaarden-netwerkbedrijven-warmtemarkt.pdf](#)
[2020-09/aanbieding-advies-rol-netwerkbedrijven-warmte.pdf](#)
[2021-06/acm-notitie-marktmodellen-warmte-en-rol-netwerkbedrijven_0.pdf](#)

- dat de onafhankelijkheid en financiële stabiliteit van de gereguleerde netbeheerder binnen het netbeheerdersconcern worden aangetast;
- dat commerciële netwerkbedrijven de markt verdelen langs de lijnen van het geografische verzorgingsgebied van het netbeheerdersconcern waar ze deel van uitmaken;
- dat een grotere rol in de warmtemarkt, die via onder andere de bronnen verbonden is met de elektriciteits- en gasmarkt, op gespannen voet staat met de gedachte achter de Wet onafhankelijk netbeheer (Won).

ACM concludeert in het eerste onderzoek al dat het gelijke speelveld met andere publieke en private bedrijven die geen onderdeel uitmaken van een netbeheerdersconcern, niet te garanderen is. ACM schrijft in dat 1^e advies:

“De ACM verwacht overigens dat de risico’s ook met een aanvullend pakket aan maatregelen niet volledig zijn weg te nemen. De ACM wijst ten behoeve van de te maken afweging tevens op de mogelijkheid om het netwerkbedrijf – al dan niet in volledig publieke handen – buiten het netwerkbedrijf te positioneren zodat alle genoemde risico’s volledig worden weggenomen.”

- **Maatregel 8:** Energie-Nederland heeft nog veel vragen bij deze beoogde maatregel, onder andere over de invloed op de financierbaarheid van warmtenetten en de gevolgen voor de betaalbaarheid voor de klant. Energie-Nederland is wel bereid om nader met uw ministerie te verkennen onder welke voorwaarden deze maatregel werkbaar zou kunnen zijn.

VNG en IPO houden vast aan verplicht publiek eigendom, ondanks de uitkomsten van de zeer recent in uw opdracht uitgevoerde onderzoeken

Tijdens het bestuurlijk overleg op 8 september jl. gaf uw ministerie aan dat VNG en IPO vasthouden aan verplicht publiek eigendom. Met name VNG zet in op een ‘stip op de horizon’ (in de vorm van een ingroeimodel/overgangperiode). Dat betekent voor VNG verplicht publiek eigendom van de warmte-infrastructuur in 2030.

Tot onze grote verbazing geeft uw ministerie aan dit nader te willen uitwerken, terwijl in de EZK-notitie van 30 augustus 2022 – nota bene op basis van de recent uitgevoerde onderzoeken door en in opdracht van EZK – juist wordt geconcludeerd dat *“ook het in de Wcw opnemen van een overgangperiode niet mogelijk [is] omdat onvoldoende vaststaat dat de publieke realisatiekracht over 5-7 jaar wel voldoende aanwezig is”*.

Energie-Nederland maakt hieruit op dat de uitkomsten van het traject van de afgelopen maanden door sommige stakeholders in twijfel worden getrokken. Dat doet in onze optiek geen recht aan de opzet én de uitkomsten van onder andere de PwC-studie en de botsproeven.

Overigens horen leden van Energie-Nederland in reguliere overleggen op projectniveau en met bestuurders van meerdere kleine en grote gemeenten, dat zij juist niet voor een

verplicht publiek model zijn. Sommige gemeenten vinden keuzevrijheid voor modellen belangrijk, andere willen de investeringskracht van private bedrijven graag (blijven) benutten, al dan niet via een publiek-private samenwerking.

Om eventuele onduidelijkheden hierover beter in beeld te krijgen zullen een aantal leden van Energie-Nederland op korte termijn nader overleg voeren met enkele grote gemeenten met als doel te komen tot gedragen samenwerkingsmodellen.

Warmtebedrijven willen de samenwerking met gemeenten intensiveren

Volgens de notitie van 30 augustus jl. wilt u ruimte geven aan zowel private en publieke warmtebedrijven als aan samenwerkingsverbanden van private en publieke partijen.

Energie-Nederland vindt het belangrijk dat warmtebedrijven en gemeenten duurzaam kunnen blijven samenwerken aan de energietransitie, nu en in de toekomst, en de zo nodige versnelling in de warmtetransitie te kunnen realiseren in plaats van tot stilstand te komen. Alleen zo kunnen we de benodigde versnelling in de warmtetransitie realiseren in plaats van tot stilstand te komen.

Energie-Nederland pleit er daarom voor om geen partijen (en daarmee ook kapitaal) uit te sluiten en ruimte te laten aan zowel publieke en private warmtebedrijven als publiek-private samenwerkingsverbanden. Dit faciliteert lokaal maatwerk en doet recht aan de verscheidenheid aan posities en wensen vanuit diverse gemeenten, en ook de wens van gemeenten voor diversificatie van oplossingen en de mogelijkheid om te kunnen sturen op de publieke waarden betrouwbaarheid, betaalbaarheid en duurzaamheid.

Tot slot

Mocht u of uw ministerie vragen hebben naar aanleiding van het bovenstaande, dan vernemen wij dat graag. Wij lichten een en ander graag nader toe.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Cora van Nieuwenhuizen
Voorzitter Energie-Nederland

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 3 november 2022 15:56
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Antw: Mails over contacten met Cora
Bijlagen: Re: Meeting; RE: Contact met Cora van Nieuwenhuizen

Hi,

Dit is het laatste uit onze directie, we verwachten niet meer stukken. Viel dus toch mee! Bij vragen kan je mij benaderen, succes!

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 3 november 2022 15:10
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Antw: Mails over contacten met Cora

Hallo 5.1.2.e

Hierbij de bijbehorende mails

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

PIDI

.....
Programma Infrastructuur Duurzame Industrie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

M: +31 (0)6 5.1.2.e

E 5.1.2.e @minezk.nl

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: donderdag 3 november 2022 13:35
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Antw: Mails over contacten met Cora

Ha 5.1.2.e

Kan je die bewuste mails naar mij sturen? Dan zet ik ze door naar de WOB unit.. Alvast bedankt!

PS. die afspraak met Cora was dan in de hoedanigheid als jij die werkt bij Energie NL en niet vanuit EZK, neem ik aan? Anders moet die afspraak ook mee in het WOB verzoek.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: donderdag 3 november 2022 12:32

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Antw: Mails over contacten met Cora

5.1.2.e dank!

Ik stuur deze door naar 5.1.2.e Ik denk voor nu voldoende. Mochten er nieuwe vragen komen dan horen we het wel.

Groet 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>

Datum: 3 november 2022 om 09:05:49 CET

Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Mails over contacten met Cora

Hallo 5.1.2.e

Ik heb twee mailwisselingen over Cora, niet met haar. De eerste is uit september 2021 om contact te leggen voor jou over de toen geplande stuurgroep. De tweede is een afspraakverzoek van 5.1.2.e waar ik niet aan kon voldoen omdat ik een afspraak met Cora had. Die mail is van 1-12-2021 en betrof een kennismakingsgesprek van Cora met mij. Ik heb geen mailwisseling met haar gehad.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

PIDI

.....
Programma Infrastructuur Duurzame Industrie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

M: +31 (0)6 5.1.2.e

E 5.1.2.e @minezk.nl

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Contact met Cora van Nieuwenhuizen
Datum: maandag 13 september 2021 15:17:03

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 13:28
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Contact met Cora van Nieuwenhuizen

Volgens mij komt 5.1.2.e bij die stuurgroep

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 10:01
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: RE: Contact met Cora van Nieuwenhuizen

Betekent dat ze 15/10 niet bij de stuurgroep is?

Van: 5.1.2.e @minezk.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 09:42
Aan: 5.1.2.e @minezk.nl>
Onderwerp: Contact met Cora van Nieuwenhuizen

Hallo 5.1.2.e

Ik heb jouw vraag om bij te praten bij 5.1.2.e gelegd en ik kreeg het volgende antwoord:

Er zal geen overleg met onze nieuwe voorzitter kunnen plaatsvinden zoals 5.1.2.e kennelijk graag zou willen. De reden daarvoor is eenvoudig. Zij begint op 1 oktober en dan zal een intensieve inwerkperiode beginnen. Deelname aan de stuurgroep PIDI komt daarvoor simpelweg te vroeg. Tot de afronding van de inwerkperiode zal ik voor de voorzitter daar waar nuttig en noodzakelijk waarnemen.

Verder kan ik er niks aan doen.

Groeten van 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 1 december 2021 09:26
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Meeting

Hi! Kan je dan even laten weten wanneer je wel kan? Dan plan ik wel. Thanks! 5.1.2.e

Op 1 dec. 2021 om 09:22 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl> het volgende geschreven:

Hoi 5.1.2.e,

Ik kan niet van 10:30-11:30, heb een afspraak met Cora Nieuwenhuizen van 11-12, stond helaas niet in mijn EZK agenda

Wil je wat nieuws inplannen?

Groet,

5.1.2.e